

Крила України

На варті неба України!

Друкований орган Міністерства оборони України

www.krula.com.ua

№ 6 (669)

4 – 8 лютого 2013 року

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Міністр оборони України затвердив план дій із запобігання та протидії корупції

2 стор.

Проблеми зрозумілі, час їх вирішувати

3,6 стор.

У Старокостянтинові затримано зловмисника

4 стор.

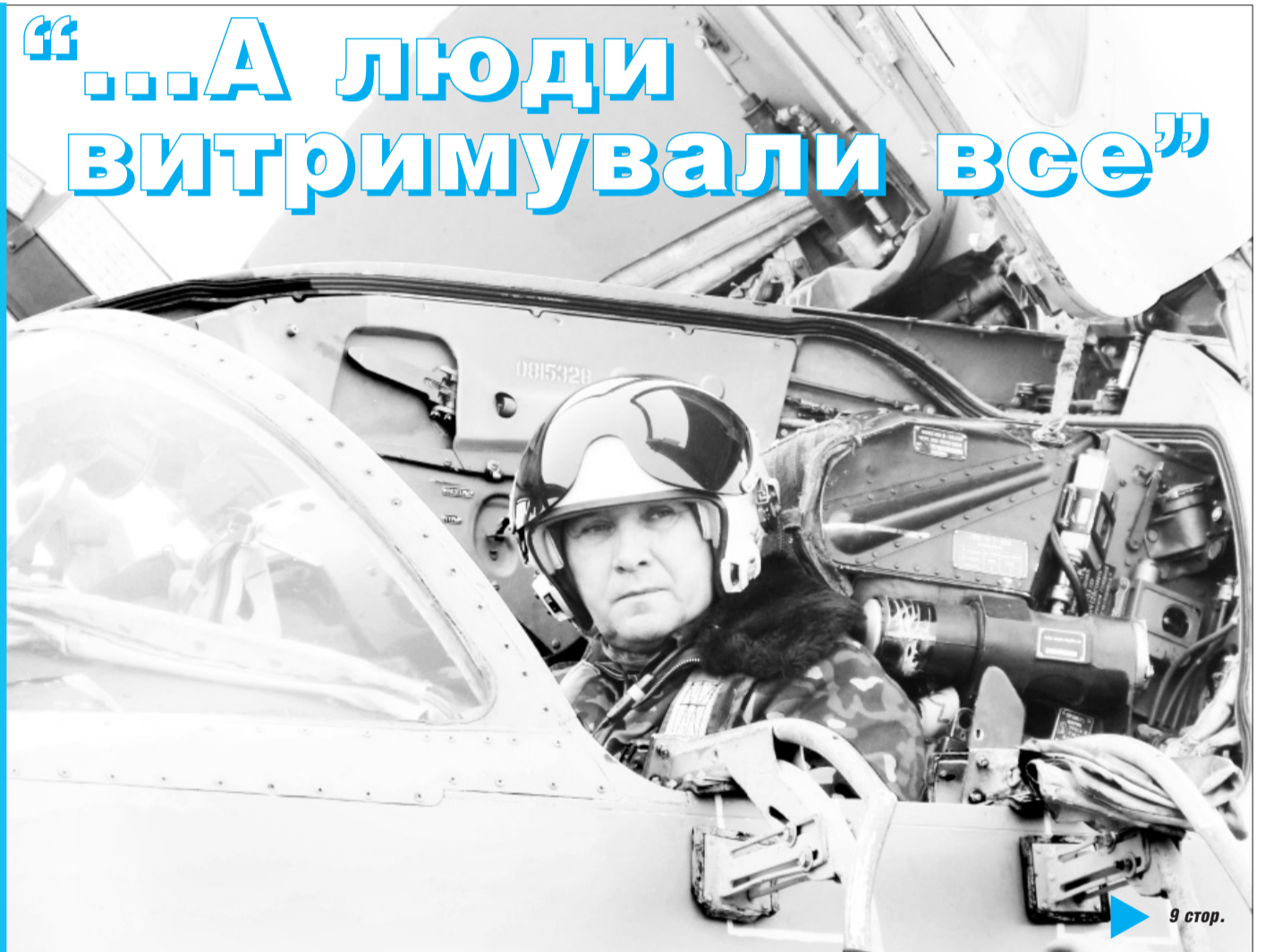
Вони відповідають за непорушність державного кордону

5 стор.

Програма НАТО "Партнерство заради миру" – в дії

5 стор.

“...А люди витримували все”

9 стор.

При встановленому мінімумі погоди

4 стор.

Вчитель тисяч і тисяч льотчиків-винищувачів

8 стор.

“Журавель у колодязі горить, як свічка”

7 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2013 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2013 рік:

Для України:

170 грн. 40 коп. – на рік;
85 грн. 20 коп. – на 6 міс.;
42 грн. 60 коп. – на 3 міс.;
14 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

240 грн. 80 коп. – на рік;
170 грн. 40 коп. – на 6 міс.;
85 грн. 20 коп. – на 3 міс.;
28 грн. 40 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 3 грн. 55 коп.

Передача повноважень триває

6 лютого, о 21 годині 15 хвилин за ліберійським часом, в рамках чергової ротації 56-го окремого вертолітного загону сил Місії ООН у Ліберії друга група українських миротворців у кількості 98 військовослужбовців літаком “Boeing-737” прибула до міжнародного аеропорту “Робертсфілд”.

– На даний час відбувається процес передачі повноважень, зброї та техніки між особовими складами двох ротацій, – розповідає командир нової 18-ї ротації 56-го ОВЗ військовий льотчик 1-го класу полковник Петро Пліс. – В цьому військовослужбовцям допомагають представники оперативної групи на чолі із начальником штабу 8-го армійсь-

кого корпусу Сухопутних військ ЗС України полковником Ігорем Павловським. Також продовжується введення до строю особового складу нової ротації.

Для миротворців проводять брифінги, де фахівці Місії ООН ознайомлюють присутніх із специфікою виконання польотів в африканській державі.

Закінчення на 2 стор.

РОБОЧА ПОЇЗДКА

Жодної бойової частини не скоротимо

На Львівщині із дводенною робочою поїздкою перебував начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал-полковник Володимир Замана. Він працював в управлінні та військових частинах Повітряного командування “Захід”, Академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, військових частинах 13-го армійського корпусу. Генерал-полковник Володимира Замана зустрівся з керівним складом військових частин Львівського гарнізону. Також провів брифінг для представників засобів масової інформації Львівщини. Він зазначив, що у Генеральному штабі триває копітка робота щодо відпрацювання Державної комплексної програми реформування і розвитку Збройних Сил України на 2013-2017 роки. Реформування не торкнеться жодної бойової частини Повітряного командування “Захід”.

здебільшого не дозволяє на якісному рівні підготувати військовослужбовця до виконання покладених на нього завдань. За рік строковик неспроможний на належному рівні опанувати новітню військову техніку, озброєння, нові форми і способи застосування військ тощо.

– Розглядалося кілька варіантів: повернення дворічного терміну строкової військової служби, який, до речі, сьогодні серйозно розглядається у наших російських колег, або переходити на контрактну службу, що, власне, й було обрано. Ажде цілком зрозуміло, що нині думка про збільшення терміну служби строковика є безперспективною і застарілою. А військовослужбовець-контрактник – це людина, яка цілком присвячує себе службі в армії, – відзначив начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України.

Він також пояснив, що практично є два роки для того, щоб завершити перехід на професійну армію. За цей час треба не лише укомплектувати військові частини військовослужбовцями військової служби за контрактом, а й підготувати відповідну матеріальну базу, вирішити соціальні питання і взагалі змінити весь устрій військової служби.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.

Фото автора.

Дивіться відео на www.krula.com.ua

РІШЕННЯ МІНІСТРА

Міністр оборони України затвердив план дій із запобігання і протидії корупції

Боротьба зі злочинцями, які мають ознаки корупції, в сучасних умовах є справою державної ваги. Ажде, як відомо, ці негативні явища створюють суттєві перепони у діяльності багатьох громадських та державних установ та організацій. Не є винятком і військове середовище.

Так, у Міністерстві оборони та Збройних Силах України триває робота щодо запобігання і протидії корупції. З цією метою Міністр оборони України Павло Лебедєв затвердив відповідний План дій, в якому визначені заходи, спрямовані на активізацію антикорупційної діяльності в оборонному відомстві. Протягом лютого-березня цього року структурними підрозділами Міністерства оборони України, Генерального штабу та Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України у взаємодії з правоохоронними органами буде вжито невідкладних заходів, зокрема, з протидії корупції, з попередження та профілактики цього ганебного явища та забезпечення антикорупційної діяльності.

У межах цієї роботи планується перевірити якісний стан та облік по-заштатного озброєння, військової техніки і майна, що знаходиться на підприємствах, в організаціях та установах Міністерства оборони України та Державного концерну “Укроборонпром”, складах, базах, арсеналах та військових частинах. Водночас буде проведена перевірка стану збереження та охорони майна і земельних ділянок вивільнених військових містечок. З метою забезпечення законності витрачання бюджетних коштів, виявлення фактів вчинення корупційних правопорушень у сфері закупівлі, будівництва та розподілу житла, буде перевірено об’єкти незавершеного та завершеного будівництва у 2010-2012 роках, діяльність відповідних структурних підрозділів оборонного відомства.

Аби виявити факти несанкціонованого підключення, безоплатного чи за заниженими тарифами надання комунальних послуг, проводитимуться контрольні заходи щодо перевірки використання мереж теплового, водо- та електропостачання у військових частинах, установах та об’єктах.

У взаємодії з правоохоронними органами буде відпрацьована комплексна система заходів із запобігання та протидії корупції під час планового відчуження цілісних майнових комплексів, військових містечок, нерухомого військового майна разом із земельними ділянками. А також – перевірено діяльність тен-

дерних комітетів і конкурсних комісій. Буде запроваджено дієвий моніторинг щодо процедур проведення тендерів та укладання угод щодо закупівлі товарів, робіт і послуг структурними підрозділами оборонного відомства та органами військового управління Збройних Сил України.

Щоквартально перевірятиметься якість та відповідність встановленим нормам платних послуг, що надаються військовими частинами відповідно до укладених Міністерством оборони України договорів у сфері харчування, прального та речового забезпечення. За виявленими фактами правопорушень проводитимуться службові розслідування, за результатами яких до відповідальності притягуються винні посадові особи.

У військових частинах відбудуться позапланові оперативні перевірки поставок паливно-мастильних матеріалів, їх відповідності обліковим документам та порядку списання.

Департамент внутрішнього аудиту та фінансового контролю спільно з Головною інспекцією Міністерства оборони України та Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України проводитимуть аудит структурних підрозділів оборонного відомства та Генерального штабу з питань обліку та використання земель оборони за 2005-2012 роки, Озброєння ЗС України та підпорядкованих військових частин – на предмет зміни якісного стану (списання) військової техніки та майна, а Департамент відчуження військового майна МО України – надлишкового майна.

Серед заходів антикорупційної діяльності – створення постійної діючої координаційної робочої групи. Вона, окрім іншого, координуватиме діяльність щодо запобігання та протидії протиправної діяльності, яка полягає у використанні службовими особами їхніх прав і посадових можливостей для особистого збагачення. Водночас на правопорушення з ознаками корупційних дій оперативно реагуватимуть найбільш досвідчені фахівці постійно діючих мобільних робочих груп.

www.mil.gov.ua

МИРОТВОРЧИСТЬ

Передача повноважень триває

Закінчення. Початок на 1 стор.

Зокрема, військовослужбовці прослухали доповіді-аналізи інцидентів при виконанні миротворчих завдань та рекомендації щодо їх недопущення, особливості експлуатації авіаційної техніки в умовах високої температури та підвищеної вологості повітря. Ознайомили присутніх і з особливостями ведення навігації в африканській республіці, інструкціями з виконання польотів в різних районах країни.

Для закріплення навиків з порядку використання рятувальних парашутів, засобів зв’язку, візуальних сигналізацій та індивідуальних плавзасобів було проведено практичне заняття з льотним складом екіпажів вертольотів Mi-8, Mi-24 та бортовими переключачами. Згодом пройшов тренаж щодо вимушеного покидання вертольотів із подальшим складанням заліків.

– Протягом заходу, – зазначив начальник пошуково-рятувальної та парашутно-десантної служби 18-ї ротатції полковник Сергій Роміцин, – військовослужбовці відпрацювали вправу з використання аварійно-рятувальних засобів та спорядження, дій при аварійних ситуаціях, після вимушеної посадки або приземлення з парашутом. Окрім того, фахівці парашутно-десантної служби розповіли присутнім алгоритм дій при наданні невідкладної допомоги, а та-

кож про те, що треба робити, аби вижити в екстремальних умовах автономно.

Разом з тим, під контролем старшого інспектора Головної інспекції МО України полковника Євгенія Маркова, пройшло практичне заняття для допуску офіцерів групи бойового управління до виконання завдання за призначенням. Військовослужбовці відпрацювали навички у виконанні безпосередніх штурманських розрахунків у візуальному управлінні декількома екіпажами у наведенні пари Mi-24. Було виконано три авіанаведення по наземних цілях з малих та гранично малих висот.

У штаб-квартирі Місії ООН, що розташована у столиці Лівії – Монтрові, у межах чергової ротатції українського ми-

ротворчого контингенту відбулася зустріч Спеціального представника Генерального секретаря Місії ООН у Лівії Карін Ландгрєн, Командувача сил Місії ООН у Лівії генерал-майора Леонарда Нгонді та начальника авіації Місії ООН у Лівії Теофілі Натавідад з командирами 56-го окремого вертолітного загону 18-ї та 17-ї ротатції полковниками Петром Плісом та Андрієм Когутом, а також керівником оперативної групи Ігорем Павловським. Сторони, зокрема, обговорили військово-політичну обстановку в регіоні та підбили підсумки роботи особового складу українського миротворчого контингенту попередньої ротатції.

Руслан Лінник.
Лівія. Фото автора.

Уряд виділить кошти на ОПК

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України пропонує в 2013 році направити з держбюджету на формування раціональної структури оборонно-промислового комплексу 1,12 млрд грн. Про це говориться в проекті державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 рр.

Як повідомляє “РБК-Україна”, Міністерство економічного розвитку пропонує спрямувати в 2013-2014 рр. на формування раціональної структури ОПК 6,89 млрд грн, зокрема, в 2013 році – 1,12 млрд грн, в 2014 році – 5,77 млрд грн.

До Дня захисника Вітчизни

Відкрита першість Повітряних Сил з ФУТЗАЛУ

на Кубок газети “Крила України” та призи Вінницької спортивної ГО “Обласна федерація футболу”

Учась у першості беруть команди Повітряних командвань ПС Збройних Сил України, вищих військових навчальних закладів, військових частин Вінницького гарнізону, спортивних товариств за участю доброї волі міста Вінниця

26 лютого 28

Відкриття змагань – 26 лютого о 9.00

28 лютого – початок о 9.00

27 лютого – початок о 9.00

Нагородження переможців – о 13.00

Вінницька спортивна громадська організація “Обласна федерація футболу”

Партнери: “Крила України”, “Life”, “Романов і партнери”

Загальне керівництво змаганнями здійснює група фізичної підготовки і спорту Командування ПС ЗС України

Головний суддя: Михайло Прохоренко

ВІД ПЕРШОЇ ОСОБИ

Віктор Янукович:

“Питання європейської інтеграції України чітко визначено національним законодавством”

В Україні діє Закон про засади внутрішньої і зовнішньої політики, в якому відображені пріоритети і напрями її розвитку. Як зазначив Президент України Віктор Янукович, у цьому законі “чітко відображене питання пріоритетності європейського вибору, європейської інтеграції”.

Говорячи про діалог України з країнами Митного союзу, Глава держави зазначив, що тут потрібно шукати можливості і моделі співпраці. “Над цими питаннями ми також працюємо”, – зазначив Віктор Янукович.

Він нагадав, що товарообіг з країнами Митного союзу становить більше 60 мільярдів доларів. “Не рахуватися з цим ми не можемо”, – підкреслив Президент.

www.president.gov.ua

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ

Мінекономрозвитку пропонує підтримати космічну галузь

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України пропонує в 2013 році направити з держбюджету на забезпечення реалізації програм і проектів в сфері космічної діяльності 4,9 млрд грн. Про це говориться в проекті державної програми активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр., передає “РБК-Україна”.

Як повідомляє “РБК-Україна”, пропонується направити в 2013–2014 рр. на реалізацію програм і проектів у сфері космічної діяльності, в тому числі, зі створення космічного ракетного комплексу “Циклон-4” і національної системи супутникового зв'язку 8,61 млрд грн, зокрема, в 2013 році – 4,9 млрд грн, в 2014 році – 3,71 млрд грн.

ПЛАНИ

Україна розраховує на 11 пусків

В 2013 році заплановано здійснити 11 пусків виготовлених в Україні ракет-носіїв, що майже в чотири рази більше у порівнянні з 2012 роком. Всі намічені пуски будуть виконані в рамках міжнародної кооперації, повідомляє “Інтерфакс-Україна” з посиланням на Державне космічне агентство України.

Зокрема, на 2013 рік заплановано три пуски в рамках україно-російської програми “Дніпро”: за допомогою конверсійної ракети-носія “Дніпро” легкого класу з пускової бази “Ясний” (РФ) в інтересах іноземних замовників планується вивести в космос 16 малих космічних апаратів. Також в рамках співробітництва з РФ намічено здійснити один навчально-бойовий пуск МБР РС-20В.

Три пуски намічені в рамках міжнародного проекту “Наземний старт” з космодрому “Байконур”: за допомогою ракети-носія “Зеніт-3SLB” середнього класу в інтересах закордонних замовників намічено запуск двох космічних апаратів, а також запуск першого українського супутника зв'язку “Либідь”.

Ще три пуски в 2013 році передбачені з космодрому

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ

Проблеми зрозумілі, час їх вирішувати

Чотири регіони – Харків, Дніпропетровськ, Львів та Одеса були на зв'язку із першим заступником Міністра оборони України Олександром Олійником під час відеоконференції. Харківську аудиторію під час заходу здебільшого цікавили житлові та соціальні питання.

Закінчення на 6 стор.

АРСЕНАЛ

Підписано контракт на утилізацію протипіхотних мін

Тристоронній контракт на виконання робіт з утилізації протипіхотних мін ПФМ-1 підписали Міністерство оборони України, Агентство НАТО з матеріально-технічного забезпечення (NSPA) і ДП “Науково-виробниче об'єднання “Павлоградський хімічний завод”.

Як повідомляє “Укрінформ”, з підписанням даного контракту розпочинається другий етап утилізації надлишкового озброєння в Україні за сприяння міжнародного співтовариства. В ході цього етапу, окрім знищення протипіхотних мін

ПФМ-1, планується утилізувати 73,5 тис. тонн непридатних боеприпасів і 360 тис. одиниць легкої стрілецької зброї. На реалізацію другого етапу планується відвести 3,5 роки, при цьому сукупні дотації країн-донорів НАТО складуть до 20 млн євро.

Згідно із контрактом Павлоградський хімічний завод буде виконувати роботи з утилізації 3 млн протипіхотних мін ПФМ-1. Роботи виконуватимуться протягом 3,5 років.

“Укрінформ”.

ІНФРАСТРУКТУРА

Із Вінниці до Москви за дві години

Відповідно до Протоколу про наміри, який підписаний 25 січня 2013 року між Вінницькою обласною державною адміністрацією, обласною Радою, міською Радою та авіакомпанією АТ “Мотор Січ”, з квітня-травня 2013 року відбуватимуться регулярні авіарейси літаками авіакомпанії АТ “Мотор Січ”: Вінниця-Москва-Вінниця інтенсивністю 2-3 рази на тиждень.

Згідно із підписаним Протоколом, місцева влада Вінниці створюватиме необхідні матеріально-технічні та фінансові умови для стабільного функціонування КП “Аеропорт Вінниця” та запровадження регулярних авіарейсів з Вінницького аеропорту до м. Москва.

У свою чергу, авіакомпанія АТ “Мотор Січ” зобов'язується забезпечити виконання регулярних авіарейсів Вінниця-Москва-Вінниця за визначеним розкладом, а також сприятиме організації продажу авіаквитків, використовуючи міжнародні системи бронювання авіаквитків.

www.ukrspecexport.com

АВІАСАЛОН

Українські делегації на AEROINDIA'2013

У період з 6 по 11 лютого в індійському Бангалорі працює міжнародна аерокосмічна виставка Aeroindia'2013, у якій беруть участь вітчизняні делегації. Зокрема, розпочався візит делегації Повітряних Сил Збройних Сил України на чолі з командувачем виду генерал-лейтенантом Юрієм Байдаком до Республіки Індія, метою якого є не лише участь у роботі виставки, а й обговорення перспектив подальшого двостороннього співробітництва між повітряними силами України та Індії.

Як очікується, в ході робочих зустрічей з командувачем Військово-повітряних сил Збройних сил Республіки Індія та з командувачами повітряних сил країн, присутніх на заході, відбудеться обговорення актуальних питань безпеки, визначення подальших напрямів та ефективних форм двостороннього військового та воєнотехнічного співробітництва на перспективу.

На Aeroindia'2013 широко представлені й вітчизняні підприємства. Так, ДП “Антонов” з Індією поєднує багаторічне плідне співробітництво. Воно почалося понад 50 років тому, поставками військово-транспортних літаків Ан-12. Усього ж Індія закупила 46 таких літаків, які знайшли широке застосування як для оборонних цілей, так і в системі цивільних повітряних перевезень. Тому “антоновці” є традиційними учасниками міжнародної аерокосмічної виставки.

Новим витком співробітництва “Антонов” з Індією стало спільне створення військово-транспортного літака Ан-32. Основна його особливість – здатність виконувати польоти з високогірних аеродромів (до 4500 м над рівнем моря) з дотриманням усіх норм безпеки, у тому числі в умовах підвищених температур. Найчастіше ці літаки є єдиною сполучною ланкою між розташованими на високогір'я населеними пунктами і заставами й великими містами. У цей час підприємства України виконують роботи із глибокої модернізації 105 Ан-32 ВПС Індії, 25 з яких уже повернуті замовникові.

Як повідомили “Крилам України” у прес-службі ДП “Антонов”, в рамках виставки представники підприємства мають намір провести ряд переговорів з керівниками промислових підприємств, міністерств, відомств, авіакомпаній Індії й інших країн Південно-Східної Азії.

Підготував Сергій Клименко.
“Крила України”.

ПОЛІТИКА ВІДКРИТОСТІ

Запрацювали Регіональні громадські приймальні Міністра оборони

Одним з пріоритетних напрямів діяльності Міністерства оборони України у 2013 році стане підвищення рівня довіри і підняття іміджу Збройних Сил України. Водночас активно налагоджуватиметься діалог між оборонним відомством і неурядовими організаціями та різними верствами населення, вчасне і публічне реагування на ініціативи та звернення громадськості.

Тож, зважаючи на це, з цього місяця розпочали роботу Регіональні громадські приймальні Міністра оборони України. Відповідний наказ про їх створення підписав керівник вітчизняного оборонного відомства Павло Лебедєв. Згідно з раніше отриманими дорученнями їх приміщення облаштовуються відповідною оргтехнікою, засобами зв'язку, сучасними меблями та кондиціонерами, канцелярським приладдям, атрибутикою тощо.

– Створення Регіональних громадських приймалень Міністра оборони України неодмінно сприятиме вчасному та публічному реагуванню оборонного відомства як органу виконавчої влади на ініціативи та звернення громадськості, а також розв'язанню нагальних проблем військовослужбовців, членів їхніх родин, ветеранів безпосередньо на місцях, – переконаний заступник Міністра оборони – керів-

ник апарату Володимир Можаровський.

Наразі координуватимуть їхню діяльність військові комісари та їх помічники з правової роботи Донецького, Львівського і Чернігівського обласних та Київського і Севастопольського міських військових комісаріатів разом з представниками громадських організацій. В подальшому планується розгортання та початок діяльності Регіональних приймалень Міністра оборони України і в інших областях нашої держави.

– Переконали, що робота Регіональних громадських приймалень Міністра оборони України поліпшить морально-психологічний стан серед населення, зокрема, ветеранів та молоді, і надасть можливість більш оперативно і ефективно реагувати на звернення людей, – резюмував Володимир Можаровський.

mil.gov.ua

ЗАХИСНИКИ ВІТЧИЗИНИ**У Старокостянтиніві затримано зловмисника**

П'ятого лютого, близько 7-ї години 30 хвилин, черговий стоянки підрозділу №1 (ЧСП №1) групи зберігання авіаційної техніки бригади тактичної авіації Повітряного командування "Захід" молодший сержант військової служби за контрактом Ярослав Селянський помітив невідому особу у цивільному, яка намагалася проникнути на територію стоянки через колючий дріт зі сторони житлового масиву.

Молодший сержант Ярослав Селянський попередив порушника вигуком: "Стій! Обійти справа, зліва". Ніяк не реагуючи, порушник продовжив рух вздовж колючого дроту в напрямку території, яку охороняв черговий стоянки підрозділу №2 прапорщик Валерій Куба. Ярослав Селянський телефоном повідомив про це своєму колезі, який одразу зателефонував черговому частини та доповів про подію.

Черговий бригади капітан Руслан Атонов, реагуючи миттєво, віддав наказ командирі чергового підрозділу частини старшому лейтенанту Володимирі Антощуку виїхати групою на місце події і затримати порушника.

У цей час прапорщик Валерій Куба попередив порушника про можливі наслідки проникнення на територію, що охороняється, і наказав йому лягти на землю та здатися, аби не зашкодити собі протиправними діями.

Порушник, ігноруючи вимоги чергового, вдавася до втечі, та не встиг. Не забарившись, на місце події вчасно прибули військовослужбовці чергового підрозділу, які і затримали громадянина та доставили його до чергового частини.

Наразі порушник, яким виявився 35-річний мешканець одного із сіл району, перебуває у Старокостянтинівському райвідділі УМВС України у Хмельницькій області, де працівники міліції з'ясовують мету його проникнення на територію військової частини та проводять інші слідчі дії.

Андрій Агєєв.

**Регіональний медіа-центр Мініоборони України.
Фото Олексія Конона.**

ЛЬОТНА ЗМІНА**У небі – командири**

На Харківщині, на аеродромі навчальної авіаційної бригади, успішно проведено льотну зміну за участю командного складу частини та Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба. Польоти відбувалися в рамках занять з командирської підготовки.

Цього разу командири літали у простих метеорологічних умовах вдень та вночі. Для забезпечення польотів залучалися літаки типу Л-39, Ан-26Ш та вертоліт Мі-8МТ. Керував польотами особисто командир бригади військової льотчик першого класу полковник Геннадій Дубовик. За його словами, усі польотні завдання, поставлені перед його підлеглими, були виконані на високому рівні.

– Професіоналізм наших льотчиків поступово набирає оберти. Так, за минулий рік сім офіцерів частини підвищили свій фах до рівня військового льотчика першого або другого класів. Сподіваюсь, цей рік буде не менш результативним, – відзначив комбриг.

**Дмитро Чалий.
м. Харків.**

НА ПОЛЬОТАХ...**При встановленому мінімумі погоди**

Цього тижня відбулися командирські польоти в бригаді тактичної авіації Повітряного командування "Центр", що на Київщині. До виконання польотів залучалися льотний склад авіабригади та досвідчені льотчики-інструктори з управління повітряного командування.

Під час льотної зміни, що проходила під керівництвом командира бригади підполковника Івана Петренка, авіатори, загалом, готувались до несення бойового чергування з протиповітряної оборони. Серед завдань, що стояли перед льотним складом, – вдосконалення єдиної методики з організації, забезпечення та проведення польотів, підтримання рівня натренованості в техніці пілотування і навігації вдень та вночі у складних метеорологічних умовах та при встановленому мінімумі погоди.

Протягом зміни, до якої залучались як винищувачі МіГ-29, МіГ-29УБ, так і НТЛ Л-39, льотчики здійснили 17 вильотів та налітали більше десятка годин. Загалом, як відзначалось на попередніх підсумках, усі завдання були виконані. Також відзначалася відмінна робота

інженерно-технічного складу, особового складу наземного забезпечення польотів з підготовки авіаційної техніки та засобів наземного забезпечення.

**Любов Киналь.
м. Васильків.
Фото автора.**

НА ВЛУЧІСТЬ**Рука не схибить**

В межах плану підготовки у 2013 році офіцери управління Повітряного командування "Захід" виконали перші в цьому році вправи стрільби з особистою зброєю.

В тир навчально-спортивної бази літніх видів спорту Міністерства оборони України прибули посадовці усіх відділів і служб – вісімдесят офіцерів на чолі з заступником командира повітряного командування з бойової підготовки полковником Олександром Турінським. Їхня особиста зброя – пістолет Макарова. Вартові неба довели – зброя в умілих руках. "Чимало офіцерів одержали відмінні оцінки, також багато добрих і задовільних, – розповідає помічник керівника стрільби підполковник Ігор Окуліч. Загальна оцінка сьогодні – "добре".

Офіцери вправляються у стрільбі щомісяця. Стріляти влучно – справа честі, тож усі намагаються покращити свої результати. "Для занять на нашій базі є не тільки обладнаний спортивно-стрілецький комплекс, а й висококваліфіковані фахівці, – підкреслює заступник начальника бази з виховної роботи майор Володимир Михайлов. Якість інструкторів для військовослужбовців ми при потребі залучаємо наших

спортсменів-призерів європейських та світових першостей. Нещодавно, наприклад, своєрідний майстер-клас зі стрільби для офіцерів проводив олімпійський чемпіон з кульової стрільби майор Олександр Петрів".

Такі заняття приносять високі результати. Чимало вартових неба демонструють бездоганну влучність. "Серед кращих – підполковники Олег Печелюлько, Михайло Мандоліна та майор Олександр Клеймьонов, – каже начальник фізичної підготовки і спорту Повітряного командування "Захід" підполковник Андрій Петрук. Ці офіцери з трьох пострілів набирають зазвичай не менше 27 балів при максимально можливих тридцяти балах. Та найвлучнішим в управлінні є підполковник Андрій Сенчило. Він – призер першості Збройних Сил України серед армійських корпусів та повітряних командувань зі стрільби зі штатної зброї. З десяти пострілів офіцер набирає не менше 96 балів".

Владислав Назаркевич.

МИРОТВОРЧИСТЬ**Чергова група українських миротворців вилетіла до Лібєрії**

П'ятого лютого, в рамках чергової – 18-ї – ротації 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України, завершився другий етап відправки українських миротворців, які виконуватимуть завдання у складі сил Місії ООН у Лібєрії. Вони замінять у далекій західно-африканській країні своїх колег, котрі, виконавши миротворчу місію, повернулись на Батьківщину.

Напередодні у Бродях, де дислокується окрема бригада армійської авіації 8-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України, відбулись урочисті проводи 98 українських миротворців. В урочистостях взяли участь представники Генерального штабу Збройних Сил України, командування 8-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України, бригади армійської авіації, органи місцевої влади, ветерани Збройних Сил, представники громадськості, рідні і близькі миротворців. Львівщина у цей день проводжала представників України на африканській континент легким морозцем та дрібним сніжком. А опади, кажуть, до щасливого завершення розпочатої справи. Адже попереду українців чекає спекотне ліберійське небо...

Успішного виконання поставлених завдань та щасливого повернення додому побажали миротворцям заступник командира 8-го армійського корпусу з виховної та соціально-психологічної роботи полковник Віталій Покотило, голова Бродівської районної державної адміністрації Василь Стронський, виконуючий обов'язки заступника командира 16-ї окремої бригади армійської авіації 8-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України з виховної роботи майор Олександр Новіков та інші.

За сталою вже традицією духовний наставник вертолітників настоятель церкви "Святої Теклі" у Бродях отець Іван Вихор благословив кожного на шляхетну справу забезпечення миру. "Нехай вашою обороною та захистом стане Господь, а ви завжди пам'ятайте про Бога", – такими словами завершив свою проповідь священнослужитель та окропив кожного із військовослужбовців освяченою йорданською водою.

Заступник командира 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України з виховної роботи підполковник Олександр Рибіцький, який очолив другу групу українських миротворців під час перельоту до ліберійського міжнародного аеропорту "Робертсфілд", наголосив, що кожен із військовослужбовців 18-ї ротації пройшов прискіпливий відбір і своїм вмінням та сумлінністю виборів право представляти стяг нашої держави у далекій африканській країні. Основна увага приділялась практичній підготовці кожного фахівця зі складу миротворчого контингенту.

Немаловажним є також те, що більш ніж 85 відсотків особового складу 56-го окремого вертолітного загону Збройних Сил України чергової ротації мають досвід участі у миротворчих операціях у колишній Югославії, Косово, Лівані, Сьєрра-Леоне, Іраку та переважна більшість, власне, у Лібєрії.

Михайло Гриневич.

Після перерви на бойове чергування в системі протиповітряної оборони країни знову заступив дивізіон зенітних ракетних комплексів С-200 Львівського зенітного ракетного полку імені Івана Виговського. Цей дивізіон змінить на бойовому посту своїх колег-зенітників з інших підрозділів, що розташовані на теренах Львівщини.

Вони відповідають за непорушність державного кордону

В частині зазначають: для вартових неба це – важлива подія. “Щодоби заступати на бойове чергування непросто, – каже заступник командира дивізіону з виховної роботи майор Валерій Оліферчук, – та люди не нарікають. Для колективу це підтвердження того, що їхня робота, їхні знання і вміння потрібні державі. До того ж, бойове чергування згуртовує колектив”.

Свій зенітний ракетний комплекс С-200 військовослужбовці люблять і поважають. Кажуть, він значно потужніший ніж С-300, який стоїть на озброєнні в інших дивізіонах. “Наш комплекс вражає цілі на відстані до 240 кілометрів і на висоті до 40 кілометрів”, – розповідає командир стартової батареї майор Володимир Ісаєв. В небі швидкість ракети може досягати 1200 метрів за секунду. Вага бойової частини – понад 200 кілограмів, вона складається з 35 тисяч уламків вагою 2,5-3,5 грама. На заданій висоті бойова частина розривається і знищує уламками все навколо в радіусі 60 метрів. Для підготовки ракети до старту бойовій обслузі вистачає лічених хвилин. Заступник командира полку підполковник Вадим Кашлашник запевняє, що більшість бойових обслуг не тільки вкладається у відведений нормативами час, вони здатні виконати завдання значно швидше. “Наш полк має багату історію та давні традиції, – каже Вадим Олексійович, – створений він був у Дніпропетровську ще у 1944 році, на озброєнні мав всі зразки техніки протиповітряної оборони, починаючи від зенітних гармат і закінчуючи такими сучасними зенітними ракетними системами, як С-200 та С-300. Наші військовослужбовці неодноразово виконували бойові завдання на державних полігонах, зокрема, в 2010 році на полігоні “Чауда” стрільби з імітованими пусками ракет зенітним ракетним комплексом С-200”.

Найважливіший іспит зі справжньою бойовою стрільбою вартові неба гідно пройшли у 2006 році. Тоді в межах навчань “Чисте небо-2006” вони виконали справжні бойові стрільби зенітним ракетним комплексом С-200. Цей комплекс має великий радіус дії, тож навіть в нашій країні, яка є однією з найбільших в Європі, нема таких великих полігонів для бойових стрільб. Відтак, ракетники вирушали аж у Читинську область Російської Федерації на полігон “Телемба”. Усі мішені львів’яни знищили і отримали за це оцінку “відмінно”. Ракети привезли свої, називали їх між собою “Вікторія” і “Надія”. За тисячі кілометрів від рідної землі наші вартові неба відмінно склали іспит на професіоналізм і підтвердили, що гроші платників податків на їхню підготовку витрачають не дарма. Знання і вміння львів’ян вразили росіян настільки, що вже другого дня вони майже припинили спостерігати за роботою українців і широкі зізнались: “Ми не очікували, що в Україні фахівці ППО так майстерно володіють своєю зброєю і нічим нам не поступаються”.

Роботу на полігоні військовослужбовці дивізіону зараз згадують так, ніби це було лише вчора:

“На наших плечах лежала велика відповідальність: не влучити у цілі, і висновок напрошувався сам собою – наш полк дарма витрачає державні кошти, бо навіть не може виконати головне завдання за призначенням. Але у своїх можливостях ми були упевнені на сто відсотків. Іноді заспокоювали себе словами “робимо все, як вдома і як завжди”. А вже в Україні сотні разів ми відпрацьовували усі дії зі знищення цілі, тільки кнопку “пуск” не натискали. Під час бойової роботи десятки секунд, здається, іноді перетворюються на мить, а миті іноді тягнуться цілу вічність. Коли аналізуеш інформацію, час летить швидко. А дві три секунди між натисканням кнопки “пуск” і шумом працюючих двигунів тягнуться так довго. А після підриву ракети, здається, можна полегшено видихнути повітря і заспокоїтись. Але ні, як

Згодом свою роботу я опанував. Вирішив продовжити службу за контрактом і почав навчати молодих солдатів. Знаю, що вони відчують, коли вперше підходять до ракети, відтак, намагаюсь попервах підбадьорити хлопців”.

До речі, охочим служити за контрактом в дивізіоні, як і молодим офіцерам, тут надають службове житло. Зараз є сім вільних квартир, тож житлове питання вирішується дуже швидко.

Однак легкими умови служби в дивізіоні не назвеш. “Бойове чергування – справа дуже відповідальна. Люди заступають на добу і несуть персональну відповідальність за свою роботу, – підкреслює командир дивізіону підполковник Олександр Миролюк. – Звичайно, після зміни їм не позздрити, втома дається взнаки. Та до таких навантажень їм не звикати. За минулий рік дивізіон залучався до бойового

раз наступає пік напруженості – підриву є, а екрани ще не показують – знищено ціль чи ні. І коли бачиш, що все зроблено добре, – трохи розслаблюєшся”.

Зараз до бойового чергування тут залучаються і військовослужбовці строкової служби. Командири зазначають, що – для строковиків це велика честь. Вони спілкуються з рідними та друзями і завжди підкреслюють, що в армії не плач підмітають, а виконують справжню бойову роботу – заступають на бойове чергування. До роботи допускають найбільш відповідальних і підготовлених. “Я пам’ятаю, як вперше підійшов до ракети на стартовому майданчику в 2000 році, згадає заступник командира взводу старший сержант Ярослав Макух. – Звичайно, було моторошно і трохи хвилювався – чи зможу я впоратися з технікою.

чергування шість разів. Також ми брали участь в антитерористичному забезпеченні “Євро-2012”. Я, як командир, переконаний – в екстреній ситуації мої підлегли не схиблять”.

Зенітники усвідомлюють – на їхніх плечах лежить персональна відповідальність за непорушність повітряних кордонів країни. В зоні відповідальності львівська область, а значна частина всього західного регіону країни. Тут розташовано чимало важливих об’єктів держави.

Нестиме бойове чергування дивізіон С-200 протягом визначеного вищим командуванням часу. Потім передасть бойову вахту іншому підрозділу.

Владислав Назаркевич.
“Крила України”.
Фото автора.

Дивіться відео на www.krula.com.ua

Святковий настрій на бойовому посту

Найближчі півтора місяці особовий склад першого зенітного ракетного дивізіону зенітного ракетного полку Повітряного командування “Центр” забезпечуватиме спокій на Харківщині. Під прикриттям їхніх зенітних ракетних комплексів типу С-300ПТ знаходиться чимало стратегічно важливих об’єктів та мешкає понад 2,5 мільйона осіб.

Напередодні часу “Ч” у підрозділі, яким, командує майор Сергій Сургай, було проведено ритуал заступання на бойове чергування з охорони повітряного суверенітету держави. Для того, щоб привітати своїх підлеглих зі значною подією та визначити пріоритетні завдання на час чергування, у дивізіоні перебував командир військової частини полковник Ігор Колеснік.

– Вами на досить професійному рівні опрацьовано весь фронт робіт з підготовки, – звернувся до військовослужбовців командир. – Особливо приємним є той факт, що під час відпрацювання завдань офіцери та солдати однаково проявили ентузіазм. Тож продовжуйте рухатися в цьому дусі! Бажаю тільки успіхів по службі!

За традицією, право підняти Державний прапор України в перший день бойового чергування надали кращому за підсумками 2012 року військовослужбовцю – заступнику командира радіотех-

нічної батареї капітану Роману Мельнику.

До речі, період чергування в цьому підрозділі співпав із датами святкування головного чоловічого та жіночого свят.

– Щодня в інтересах підрозділу у нас та на командному пункті частини несуть службу понад 10 жінок-військовослужбовців. Звісно, звільнити усіх дівчат від бойової роботи просто не можна. Проте 8 березня ми зробимо для них святкову атмосферу та обов’язково надамо час відпочити в інший день, – пообіцяв заступник командира підрозділу з виховної роботи майор Артем Шарков.

Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото автора.

Прогнози на наліт оптимістичні

У окремій бригаді армійської авіації 8-го армійського корпусу Сухопутних військ Збройних Сил України, якою командує військовий льотчик-снайпер полковник Ігор Яременко, завершилась сьома з початку навчального року льотна зміна на вертольотах Мі-8 та Мі-24.

Густий лапятий сніг, що кружляв над аеродромом із самого ранку, та хмарне небо створили вертолітникам реальну обстановку для виконання польотів вдень у складних метеорологічних умовах. У цей день льотчики виконували вправи з перевірки техніки пілотування та навігації, здійснювали обліт авіаційної техніки згідно із курсом бойової підготовки армійської авіації Сухопутних військ Збройних Сил України.

За словами заступника командира бригади з льотної підготовки військового льотчика першого класу підполковника Геннадія Голубівського, з початку навчального року під час польотів у складних метеорологічних умовах вдень армійські авіатори здійснили 46 вильотів та провели загальною тривалістю близько 20 годин.

Поряд із досвідченими вертолітниками, за плечима яких не одна сотня годин нальоту, участь у миротворчих операціях, впевнено почували себе минулорічні випускники Харківського університету Повітряних Сил.

– Всього ж з початку навчального року вертолітники здійснили 206 вильотів та провели у небі більше 100 годин. Інтенсивність польотів, запланованих на нинішній навчальний рік, дає можливість сподіватись, що льотчики полку зуміють не тільки досягти минулорічних показників, коли загальний наліт у полку склав 1280 годин, а середній наліт на одного льотчика – понад 36 годин, а й перевионати їх, – зазначив підполковник Геннадій Голубівський.

www.mil.gov.ua

ПЛАНИ НА МАЙБУТНЄ

Зміни задля кращої підготовки випускників

Про кардинальні зміни у підготовці офіцерських кадрів в ефірі телепрограми Харківської обласної державної телерадіокомпанії "Тижневик реформ" розповів тимчасово виконуючий обов'язки начальника Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба військовий льотчик першого класу полковник Андрій Алімпієв.

Відома в регіоні журналістка Наталія Кантемир підготувала своєму гостю декілька запитань стосовно різних сторін життєдіяльності видового вузу.

Так, говорячи про нещодавні позитивні зміни у навчальному процесі університету, офіцер акцентував увагу глядачів на важливості тренажерної підготовки офіцерів-авіаторів та вартових неба.

– Покращити кінцеві знання випускників дозволить активне впровадження у навчальний процес тренажерних систем та різних спеціалізованих комплексів. Приміром, нещодавно в університеті з'явилися нові тренажери вертольота типу Мі-8МТВ та навчально-тренувального літака типу Л-39 "Альбатрос". Ефект від їхньої присутності одразу ж помітили усі льотні фахівці. Зараз на цих симуляторах займаються наші курсанти та офіцери 203-ї навчальної авіаційної бригади, – розповів полковник Андрій Алімпієв.

А незабаром для забезпечення навчання до університету на-

дійде симулятор літака-винищувача типу МіГ-29 та ще декілька високотехнологічних комплексів. Останні нововведення, розроблені фахівцями Київського науково-виробничого підприємства "Енергія-2000", призначатимуться для підготовки офіцерів протиповітряної оборони.

– Головною ж, так би мовити, перебудовою всієї військової освіти, – розповів офіцер, – можна назвати переведення навчання курсантів-пілотів з чотирирічного терміну навчання на п'ятирічку. Таке рішення вже прийнято на найвищому рівні. До речі, у таких переминах, в першу чергу, зацікавлені самі курсанти, які після випуску замість диплома "бакалавра", як зараз, в майбутньому здобуватимуть освітній рівень "спеціаліст".

За даними офіцера, протягом п'яти років випускники, які служитимуть у винищувальній, бомбардувальній, розвідувальній чи штурмовій авіації, матимуть загальний наліт у межах 220–230 годин. Цей показник складати-

меться з 40 годин польотів на легкомоторному літаку, 140 годин пілотування літака типу Л-39 та ще 40-50 годин виконання завдань на бойовому літаку.

– Для польотів "кожедубівців" на бойових літаках зараз розглядається питання щодо переbazування до Чугуєва крилатих машин типу МіГ-29 чи Су-27. Без сумніву, керуваннями такими літаками дозволить молодому лейтенанту одразу ж після випуску виконувати важливі завдання у стройових частинах, а не проходити тривалу перепідготовку, – спрогнозував полковник Андрій Алімпієв.

Наостанок телерозмови, тимчасово виконуючий обов'язки начальника Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба військовий льотчик першого класу полковник Андрій Алімпієв порадив потенційним абітурієнтам на собі відчути авіаційну романтику та піти шляхом офіцера наших Збройних Сил.

*Дмитро Горбунов.
м. Харків.*

АДАПТАЦІЯ

У Хмельницькому національному університеті пройшла урочиста церемонія чергового випуску слухачів Хмельницького центру перепідготовки та соціальної адаптації військовослужбовців за програмою НАТО "Партнерство заради миру".

Програма НАТО "Партнерство заради миру" – в дії

В Залі засідань Вченої Ради університету відбулося урочисте вручення свідоцтв та сертифікатів 28-го етапу 15-ти випускникам за спеціальністю "Маркетинг" та двома десяткам військовослужбовців, які пройшли навчання за фахом "Апаратура радіозв'язку, радіомовлення і телебачення".

Участь в урочистостях взяли: менеджер програми НАТО-Україна з перепідготовки військовослужбовців Крістофер Штаудт, ректор університету Микола Скиба, головний спеціаліст відділу взаємодії з правоохоронними органами та оборонної роботи Хмельницької обласної державної адміністрації Сергій Ніколайчук, завідувач відділу з питань оборонно-мобілізаційної роботи Хмельницької міської ради Мечислав Грижбовський та інші поважні гості.

Вже у березні 2013 року планується розпочати черговий – 29-ий етап навчання. На сьогодні вже подано близько 30 заяв на навчання. Слухачі чергових курсів перепідготовки мають можливість не лише підвищити рівень професійної кваліфікації, здобути знання і новий фах за спеціальностями, які сьогодні потрібні на ринку праці, але і отримати допомогу у працевлаштуванні.

Андрій Агєєв. Фото автора.

МЕТОДИЧНІ ЗБОРИ

Чи пересядуть старшокорсники на бойові винищувачі?..

В Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба завершилися дводенні льотно-методичні збори керівного складу та льотно-методична конференція. На початку заходу було проаналізовано льотне навчання курсантів і безпека польотів у 2012 навчальному році. Також було проведено аналіз рівня льотної підготовки льотної складу та поставлено задачі щодо льотної навчання курсантів у 2013 навчальному році. Окрім цього, присутніми були розглянуті основні напрямки удосконалення льотно-тренажного навчання курсантів.

В детальному обговоренні питань підготовки курсантів льотної факультету взяли участь керівний склад університету, льотної факультету, начальники провідних кафедр з підготовки льотних кадрів, льотно-підійомний склад університету та навчально-авіаційної бригади.

Під час зборів обговорювались також питання переходу підготовки льотних-кадрів з чотирих– на п'ятирічний термін навчання вже з цього року. Також розглядалася можливість навчання курсантів-авіаторів старших курсів вже на бойових літаках типу МіГ-29 та Су-27.

*Дмитро Чалий.
м. Харків.
Фото автора.*

ВІДЕОКОНФЕРЕНЦІЯ

Проблеми зрозумілі, час їх вирішувати

Закінчення. Початок на 3 стор.

Аби почути пріоритетні напрямки подальшого розвитку Збройних Сил України, у приміщенні Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентіві України зібралися працівники Харківської обласної державної адміністрації, громадських та ветеранських організацій, командири військових частин і установ Харківського та Чугуївського гарнізонів, а також кореспонденти регіональних ЗМІ.

Харківську аудиторію представив начальник Харківського військового гарнізону полковник Олексій Середа, який зупинився на позитивних результатах, що мали місце після попередньої відеоконференції із заступником Міністра оборони України – керівником апарату Володимиром Мохаровським.

– Конкретно по трьох запитаннях, які піднімалися харків'янами минулого разу, проблеми зняті. Так, у грудні розпочалося вивезення меланжу з регіону для подальшої утилізації за межами держави. 64 сім'ї військовослужбовців у Чугуєві разом із новорічними святами відзначили новосілля, а підготовка наших авіаторів набула нової швидкості у професійному відношенні за рахунок нових тренажерів, – зазначив полковник Олексій Середа.

Перше запитання на адресу високопосадовця надійшло від генерального директора ТОВ "Харківська фінансово-будівельна група" Володимира Липесея. – Нас, потенційних інвесторів,

однаково цікавить можливість будувати житло для захисників Вітчизни на військових землях або ж обмін колишніх військових містечок на готові квартири. Тож, чи відпрацьований вже механізм вирішення житлової проблеми із залученням цивільних інвесторів на найвищому рівні? – запитав бізнесмен.

– У цьому напрямку оборонне відомство активно працює. На даному етапі завершується відпрацювання порядку реалізації нерухомого майна разом із землями. Це дасть нам можливість отримати необхідний фінансовий ресурс для розв'язання житлової проблеми. На жаль, труднощі із будівництвом житла для військових накопичувалися роками. Проте, запевняю, що ми докладемо усіх зусиль, аби вже у першому півріччі 2013 року механізм був відпрацьований, – відповів Олександр Олійник.

Проблему призупинення будівництва житла для людей у погонах порушив й генеральний директор ТОВ "Науково-виробниче об'єднання-5" Віктор Зоря.

– Я відповідаю за будівництво трьох будинків для військовослужбовців загальною кількістю 120 квартир у Чугуєві по вулиці Горішного. Нещодавно будівельні роботи було призупинено через брак коштів. Чи виділятимуться цього року кошти на завершення цього проекту? – поцікавився забудовник.

– Про цю ситуацію добре відомо в Києві, – з розумінням проблеми сказав Олександр Олійник. – За даними Департаменту капітального будівництва Міністерства оборони у першому пів-

річчі цього року планується фінансування саме цього будівництва. Пропоную напрямку завернутися до директора вже згаданого департаменту Лариси Храмченко.

Останнє запитання з боку харківської аудиторії поставив заступник голови Харківської обласної організації ветеранів України полковник у відставці Валерій Прохоренко. Літнього чоловіка цікавила робота керівництва Міністерства оборони щодо ліквідації розбіжностей у виплаті пенсій колишнім військовослужбовцям, які у різні роки вийшли на заслужений відпочинок. Також ветеран спитав про те, чому пенсіонери міліції отримують більші надбавки за особливі умови служби, ніж армійські ветерани.

– Як вам відомо, у минулі роки було значно піднято грошове забезпечення деяких категорій військовослужбовців. Цього ж року на підвищення розраховуватимуть представники й інших видів Збройних Сил та родів військ. Відбуватиметься це за рахунок преміювання, яке не впливає на перерахунки пенсій тим, хто звільнився до цього моменту. Але нашим відомством спільно із Кабінетом Міністрів України та Верховною Радою відпрацьовуються механізми, які б ліквідували існуючий дисбаланс та зняли цю соціальну проблему. Впевнений, незабаром дана ситуація зміниться на краще, – відповів перший заступник Міністра оборони України.

*Дмитро Горбунов.
м. Харків.
Фото Дмитра Чалого.*

“Журавель у колодязі горить, як свічка”

“Три дні горіла Корюківка, 3 дні лилась кров в Корюківці, три дні душогубці стояли в Корюківці поки не спалили і людей перебили до 7 тисяч. Вдень і вночі червоніли червоні язики над Корюківкою, з лісу було видно червоні пламені язиків...”

Ні, це не сценарій чергового фільму жахів. Хоча ці згадки і лягли в сценарій стрічки, стрічки документальної. Першого вересня 2009-го, у 70-ті роковини початку Другої світової війни, на телеканалі Інтер вийшов у ефір документальний фільм Івана Кравчишина “1377 спалених заживо”...

Про трагічні події в білоруській Хатині, де було знищено 149 мирних жителів, литовському Пирчюлісі із 119 загиблими, чеському Лідіце та французькому Орадур-сюр-Глан відомо всьому світові. І лише нещодавно широкому загалу привідкрили завісу над трагічною долею сотні українських сіл, де мирних мешканців розстрілювали, спалювали, катували не сотнями, а тисячами. Так, за підрахунками істориків, у 1941-1943 роках гітлерівці тільки в Чернігівській області спалили заживо, повісили, розстріляли, закатували близько 127 тисяч мирних жителів. Зрозуміло, що розправи над мирними людьми мали місце на усіх окупованих територіях, але такого масштабного винищення, як в Україні, не було більше ніде. 1377 – саме стільки українських сіл разом із мешканцями спалили фашисти у Другу світову війну, загинуло більше 50 тисяч людей – переважно діти, жінки та старі. Разом же за період німецької окупації було знищено 3,9 мільйона мирних жителів!

Наймасштабніша та найкривавіша трагедія сталася у маленькому містечку Ко-

пудренка, що зберігаються у Центральному державному архіві громадянських об'єднань, “один лесозавод, одна парова мельница, маслозавод, ж.д. станція, горуправа, комендатура, райбанк, 14 автомашин, один паровоз, 6 вагонів, зерносклад с зерном, уничтожено 3 км. ж.д. пути, бензина 50 тон., 2 трактора ЧТЗ, 3-и бандарных цеха, 2 под'ёмных крана на автоходу, 3 автоприцепа, 2 гаража и механическая мастерская. Разгромлена тюрьма и выпущено арестованных 101 чел. Взятые трофеи: 2 станковых пулемёта, 119 винтовок и 3 тонны соли и др. воен. имущ.”

Ці досягнення та трофеї спровокували німців на нечувану каральну операцію. Адже окупаційною владою було запроваджено механізм кругової відповідальності мирного населення за акції партизанів. Так, 15 листопада 1942 року бургомістр Чернігова попередив: “...Відповідальність за спокій і порядок у містах і селах покладається на все населення...”. Смертна кара передбачалася і за недонесення про партизанів і їхніх помічників.

... Ранок 1 березня 1943 року назавжди вписано чорними літерами в історію Корюківки. Ось як описує знищення містечка доктор історичних наук Дмитро Веденєєв:

“Вранці 1 березня 1943 року за наказом генерала Хойзенберга каральний загін німців та українських шущманів (допоміжної поліції) оточив село. Під приводом

тизи обласної комісії з розслідування злочинів німецько-фашистських загарбників у Корюківці, за два дні окупанти й їхні помічники-поліцейці по-звірячому знищили щонайменше 6700 людей.

Судмедексперти встановили, що смерть було заподіяно “шляхом розстрілу з автомата, розстрілу зі станкового кулемета, фізичного насильства тупою зброєю з роздробленням кісток черепа та хребцевого стовпа в шийній ділянці... спалюванням живих людей — чоловіків, жінок і дітей”. З 1300 будівель уціліло десять”.

Таких сіл, знищених окупантами в Україні за часів Великої Вітчизняної, не один десяток. Зокрема, село Козари в Чернігівській області з 5 тисячами вбитих, село Піски там же – вотчина Павла Тичини, у цій церкві було заживо спалено 300 жінок і дітей, а на майдані розстріляно їх чоловіків та батьків, – список можна продовжувати до нескінченності.

У повоєнні часи Корюківка піднялася з руїн. У центрі міста про страшну трагедію 1943 року нагадує пам'ятник-монумент. Завдяки пошуковцям та громадським активістам, історикам та представникам влади Чернігівщини історична правда про

трагедію в Корюківці стає відомою широкому загалу. Так, силами Українського інституту національної пам'яті, Чернігівської обласної державної адміністрації та Корюківського історичного музею видано збірник документів і матеріалів “Корюківка, 1943: злочин проти людяності”. Окрім того, на виконання указу Президента України “Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами Корюківської трагедії”, на березень 2013 року заплановано урочисте відкриття Меморіального комплексу пам'яті жителів населених пунктів України, знищених фашистськими окупантами, у м. Корюківці. На меморіалі мають бути викарбувані прізвища загиблих у цій трагедії, які до цих пір встановлюються науковцями. Проводяться роботи з пошуку та перепоховання останків жертв трагедії.

Заходи, що вживаються для вшанування пам'яті загиблих, покликані нагадати нашим сучасникам про те, що покоління, яке пережило жахливі події Великої Вітчизняної війни, є взірцем для всіх нас, є заповітом берегти мир, зміцнювати злагоду в суспільстві та спільними зусиллями долати всі незгоди і будувати краще життя.

Оксана Уретій.

рюківка, що на Чернігівщині. Прикрим сьогодні є той факт, що про розправу над 7 тисячами мешканцями цього містечка мало відомо як за межами України, так і громадянам нашої держави. І сьогодні лише вцілілі свідки з сусідніх сіл, ті очевидці, яким дивом вдалося уникнути розправи окупантів і яких залишилось кілька чоловіків, є єдиними, від кого ми можемо дізнатися правду про ті жахливі події.

А починалося все із вилазки радянських партизанів зі з'єднання О. Федорова, які вночі проти 27 лютого напали на окупаційний гарнізон містечка. До речі, Корюківка була центром партизанського руху на Чернігівщині. Звідси почало свій шлях Чернігівсько-Волинське партизанське з'єднання, очолюване з вересня 1941 року Олексієм Федоровим, майбутнім двічі Героєм Радянського Союзу. Тут постійно діяло партійне та комсомольське підпілля. Тієї ночі планувалося визволити із в'язниці заручників, серед котрих була родина командира партизанського взводу, колишнього голови колгоспу Ф. Ступака. Це він попросив М. Попудренка (заступника О. Федорова) організувати нічну спецоперацію, що обернулася трагедією для тисяч корюківців.

Результатом партизанської операції стало звільнення з полону 97 смертників, знищення 78 чоловік противника, взяття в полон 9 угорців, у т.ч. начальника залізничці. Окрім того, було знищено, як зафіксовано в штабних документах партизанських з'єднань Олексія Федорова і Миколи По-

перевірки документів людей зганяли в приміщення ресторану, земвідділу, театру, клубу, поліклініки, дитячої консультації, двох шкіл, на церковне подвір'я.

Партіями по 50-100 осіб жерть розстрілювали, незважаючи на стать і вік. 2 березня забиті трупами будинки (тільки в ресторані понад 500 тіл) почали підпалювати, але вбивства тривали.

“Моя маленька дочка лежала в мене на грудях, коли в нас почали стріляти в ресторані. Заганяли тут як худобу на бойню... Фашист поцілюв мені в око... і я більше нічого не пам'ятаю. Трьох моїх діточок було вбито. Навіть поховати їх не довелося... спалили їх клятві кати”, – згадував свідок трагедії Євген Римар.

Карателі прочисували село, хапали людей і живцем кидали в палаючі хати. Віра Сильченко, яка сховалася в копиці сіна, бачила, як неюди кинули у вогонь її матір, сестру й невістку. Одночасно великі групи людей косили з кулеметів на подвір'ї церкви, на колгоспному дворі, у свинарнику. До кінця дня 2 березня Корюківка майже повністю згоріла.

Вцілілі корюківці сховалися або втекли в ліс; частина з них через кілька днів повернулася, здебільшого люди похилого віку. Але 9 березня карателі знову з'явилися. Старих вигнали з хат, завели в сарай, облили гасом і спалили. Людей заштовхали на заводі в піч для обпалювання цегли й підпалили...

Як показало розслідування та експер-

Серед свідчень очевидців для ілюстрації цього злочину наведемо уривок спогаду уцілілого мешканця, священника Всеволода Дагасва: “Приблизно годині о дев'ятій ранку першого березня машини з німцями почали під'їздити до контори рафінадного заводу, де я неподалік квартирував. Напередодні ми з дружиною вирішили перебраться на квартиру в Олексіївці [район містечка]. І я пішов, щоб знайти підводу для перевезення речей. Коли повернувся, мене не пропустили, почали по мені стріляти. Я зайшов у дім метрів за десять від ресторану.

Коли переконався, що прокляті фашистські кати виїхали, зайшов до ресторану і побачив там гори вбитих людей і калюжі крові. В Олексіївці, куди я пішов відразу після цього, було те ж саме: у будинках і просто на подвір'ї лежало по 20-30 трупів.

Частину будинків із трупами гітлерівці спалили першого дня. На другий день тривало те ж саме. Були випадки, коли людей живими кидали у вогонь”.

Додам, що ще до цієї каральної акції у січні 1942 р. розстріляли усе свейське населення Корюківки чисельністю до 300 осіб. 26 лютого 1942 р. вбито 131 чол. із партизанських сімей і сімей районних партійних працівників. З лютого по листопад 1942 р. здійснювалися поодинокі вбивства мирних жителів. У листопаді 1942 р. знищені всі цигани Корюківки – 12 осіб.

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЕМ!

Вчитель тисяч і тисяч льотчиків-винищувачів

3 лютого виповнилося 85 років давньому другу та дописувачу газети "Крила України" військовому льотчику 1-го класу полковнику у відставці Дмитру Федоровичу Байнетову. Ставши військовим льотчиком невдовзі після закінчення Великої Вітчизняної війни, він одразу ж зарекомендував себе як першокласний пілот, і тому все своє довге льотне життя не лише літав сам, а навчав літати курсантів. За тридцять років офіцерської служби Дмитро Федорович дав півтисядику в небо тисячам і тисячам льотчиків-винищувачів, серед яких – чимало льотчиків-космонавтів, заслужені льотчики СРСР та Росії, командувачі ВПС та повітряних армій, корпусів та повітряних командувань, комдиви й комбриги, а також просто висококваліфіковані військові льотчики.

Босоніге дитинство майбутнього військового льотчика пройшло на Далекому Сході, неподалік від Хабаровська. Сталося так, що буквально поруч із рідним селом Дмитра Байнетова знаходився військовий аеродром, тому небом маленький Дмитрик "захворів" ще змалку, спостерігаючи за зльотами й посадками бойових літаків. Потрапити на фронт хлопець не встиг – 1928 рік народження, на щастя, не встиг стати призовним до Перемоги у великій війні. Втім, лиха вистачило й на його, підлітка, долю. Вже у сорок третьому, щойно закінчивши восьмирічку, 15-річний хлопець влаштувався на роботу до авіаційного заводу, де щодня працював по 12 годин, наближаючи своєю ратною працею Велику Перемогу в тилу. Разом із іншими, дорослими робітниками, він отримав і свою першу нагороду – медаль "За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 років".

Якщо в дитинстві хлопець тільки віддалено мріяв про небо, то після років роботи на заводі, де випускалися літаки, Дмитро був просто впевнений: він обов'язково має стати льотчиком!

Закінчивши 10-й клас вечірньої школи й вступивши до Бугурусланської школи цивільного повітряного флоту, вже через рік Дмитро Байнетов став курсантом Сталінградського військового авіаційного училища льотчиків.

Закінчив училище лейтенант Байнетов, як тоді називалося, за першим розрядом, і тому здібного пілота не відправили до строювої частини, а залишили в училищі як льотчика-інструктора. А через два роки, в 1952-му, він був переведений до чернігівського ВАУЛ, із яким доля пов'язала льотчика на все життя. Він прослужив тут

28 років, пройшовши шлях від льотчика-інструктора до начальника льотно-методичного відділу училища. За понад три десятиліття військової служби льотчик освоїв 16 типів літаків – Ут-2, Як-9, Як-11, Як-12, Як-18, УТИ-МіГ-15, МіГ-15 біс,

МіГ-17, МіГ-21у, МіГ-21ум, МіГ-21ус, МіГ-21ф-13, МіГ-21пф, Як-18а, Л-29 та Л-39, налітавши на них 4960 годин, що для льотчика-винищувача є цифрою величезною. А після звільнення у запас ветеран ось уже близько чверті століття є беззмінним завідувачем музею училища.

Вихованцями Дмитра Федоровича були такі видатні постаті, як льотчики-космонавти двічі Герої Радянського Союзу генерал-майор авіації Андрій Ніколаєв, генерал-полковник авіації Леонід Кізім та Петро Климук, генерал-майор авіації Леонід Попов та полковник Юрій Романенко, Герой Радянського Союзу льотчик-космонавт полковник Анатолій Соловйов та капітан Анатолій Левченко, Герой України генерал-майор Леонід Каденюк, заслужений льотчик-випробувач СРСР Герой України №1 полковник Олександр Галуненко, заслужені льотчики-випробувачі Герої Радянського Союзу полковник Володимир Гордієнко, Герой Російської Федерації полковник Олег Антонович, капітан Олександр Пелиша, полковники В'ячеслав Петруша та Олег Цой, "афганці" Герої Радянського Союзу полковник Віктор Кот та підполковник Петро Рубан, який отримав найвищу урядову нагороду посмертно, а також морський льотчик, Герой Російської Федерації генерал-лейтенант авіації Іван Бохонко. Учнями полковника у відставці Дмитра Байнетова були такі відомі у ВПС та Повітряних Силах Збройних Сил України

генерали, як генерал-лейтенанти Олександр Титаренко й Станіслав Павлович, генерал-майори Володимир Алексєєв та Сергій Дроздов, а також чимало інших відомих генералів і офіцерів-льотчиків. А син полковника у відставці Дмитра Байнетова, Сергій, який, пішовши шляхом батька, також закінчив ЧВВАУЛ, став заслуженим льотчиком Росії, генерал-лейтенантом, начальником служби безпеки польотів авіації Збройних сил Російської Федерації.

Дмитро Федорович робить величезну роботу з вивчення й узагальнення історії училища, збору інформації про випускників цього славетного військового вузу, фотографій, документів, листів тощо. З під пера невтомного дослідника вийшло вже три книги про історію училища – "Чернігівські крила", "Крилаті роки" й "Чернігівські авіатори". Остання, що вийшла у світ до 60-ї річниці ЧВВАУЛ, містить майже 1000 сторінок спогадів, мемуарів, ілюстрацій, листів та інших матеріалів, цікавих не лише для випускників-чернігівців, а й для всіх, хто пов'язаний з авіацією.

Олексій Тригуб.

ДО ДНЯ ЗАХИСНИКА ВІТЧИЗНИ

Воїни-зв'язківці поринули "в минуле"

"Авто-мото-VELO-фото-теле-радиомонтер" – так здавна жартома називають спеціалістів широкого профілю, таких собі майстрів "на всі руки". Зазвичай, це дядьки з купою інструментів та величезним життєвим досвідом, а ще бувають – із душею романтика. Бо, мабуть, саме вона надихнула колектив майстрів-однодумців створити у Вінниці музей ретро-автівок та різних речей із середини минулого століття і назвати його "АвтоМотоВелоФотоТелеРадіо"...

Перша цьогорічна презентація музею присвячена Дню захисника Вітчизни, тож для військовослужбовців гарнізону у дні перегляду експозиції організатори влаштували вільний вхід.

Колекціонер-реставратор ретро-автомобілів Олексій Стрембицький володіє незвичайним талантом – відчувати подих часу, дарувати сучасникам можливість доторкнутись до нього. Відновлені ним машини неодноразово залучалися до різних міських свят, парадів на День Перемоги, виставок. Тепер їх можна побачити на постійному місці дислокації – у першому музеї ретро-автомобілів та побутової техніки "АвтоМотоВелоФотоТелеРадіо".

– Ідея створення музею виникла ще тридцять років тому, – розповідає Олексій Стрембицький. – Батько тоді працював на "полторці". А надихнули мене на цю справу вінницькі брати Болдирєви, які тоді створили перший у місті "реплікар" – старе авто із сучасним "начинням", – пояснює Олексій. – На той час у них був автомобіль DKW, який вони поставили на шасі жигулівської шістки. Вийшла гарна машина з відкидним верхом. Усе місто було в захваті, тому я вирішив спробувати. Перший автомобіль придбав на Ямпільщині

(Вінницька обл.) за триста карбованців. Це був старенький ГАЗ-67, звичайно, у занедбаному стані. Відновив вантажівку за два роки. Відтоді – "пішло-поїхало"...

Справжня гордість Олексія Стрембицького стоїть одразу при вході. Це унікальний тримостовий військовий "Willis".

– Цих машин у світі трохи більше десятка, – каже він. – В Україні вона – єдина. Автівці світила пряма дорога на металобрухт, адже цілою залишилася лише рама. Однак такий унікальний екземпляр втрачати не можна, нам було за честь відновити його.

нофільмів, які колись могли слугувати їхнім дідусям та бабусям.

Скажімо, солдат Степану Дудяку з Бродівського району, що на Львівщині, сподобалася "тю-

тоапаратами. Буде що рідним показати.

Марина Тепленко. Юрій Ігнат. Фото Миколи Поплавського. Дивіться відео на www.krula.com.ua

Наказ на переліт з аеродрому Мари в Туркестанському військовому окрузі на аеродром Шинданд в Афганістан він одержав 31 грудня 1979 року. В цей же день в дев'ятнадцять годин ноль хвилин його ескадрилья винищувачів-бомбардувальників Су-17 піднялась в небо. Новий рік зустрічали вже в Шинданді. За шість днів до цього, 25 грудня 1979 року, в Афганістан був введений так званий "обмежений контингент радянських військ". Мотострілецькі частини потребували підтримки з боку вертолітних підрозділів та бомбардувальної авіації, відтак, тоді ще командир ланки старший лейтенант Станіслав Павлович потрапив в число перших льотчиків, які опинились в Афганістані. Операція з передислокації авіатехніки і людей розпочалась в умовах суворой таємності. "Зараз точно порахувати кількість бойових вильотів важко, – каже генерал-лейтенант Станіслав Павлович, – бо перший час їх обліковували як звичайне виконання вправ курсу бойової підготовки. Насправді ж ми підіймались в повітря для знищення бандитських формувань. Я здійснив таких вильотів не менше ста вісімдесяти".

Умови бойової роботи тут були важкими. Насамперед, через те, що літати доводилось в одноманітній гірській та пустельній місцевості. Висота гір подекуди сягала чотирьох кілометрів. Аеродроми знаходились на висоті не менше 1200 метрів над рівнем моря. "Я добре пам'ятаю усіх своїх бойових друзів – льотчиків нашої ескадрильї, – згадає Станіслав Миколайович, – хоча усі ми були молоді, проте ніяк не недосвідчені. Після закінчення Чернігівського вищого військового авіаційного училища я мав наліт 215 годин. Як і інші пілоти, щороку проводив в повітрі не менше 120 годин. На той час був військовим льотчиком першого класу. За плечима мав досвід польотів в горах і пустелях. Та знайомство з цією країною видалось непротим – попервах пілоти таки припускалися помилок. Декілька літаків були виведені з ладу внаслідок застосування власного озброєння. Ви-

бухи скинутих бомб підіймали в повітря хмару пилу та камінців, які нищили двигуни. На рівнині пілот такого не допустив би, бо скидав би бомби на чітко визначеній висоті. В горах же висота міняється дуже стрімко. Зазвичай цілі для нас позначали вертольоти армійської авіації, проте часто доводилось шукати їх самостійно. Навколо – скелі і печери, тож під час пошуку доводилось знижуватися і до 200 метрів. Такі польоти дуже виснажували, та ми ні на що не нарікали. Знали на що йшли, коли обирали професію".

Кажуть, що Афганістан – країна, в якій умови для застосування бойової авіації найнесприятливіші. Взимку мороз до мінус тридцяти градусів раптово змінюється відлигою і піщаними бурями. Літати в таких умовах дуже важко. Влітку спека сягає п'ятдесяти градусів. Авіатехніка нагрівається ще більше. Це призводить до перегріву устаткування. Спекотне і розріджене гірське повітря значно зменшує тягу двигунів.

Крім того, гори є значною перешкодою для радіозв'язку. А це, в свою чергу, суттєво ускладнює керівництво польотами. "Над нашим аеродромом постійно кружляв літак-ретранслятор, – розповідає далі Станіслав Миколайович, – ми зв'язувалися з ним, а він – з групою керівництва на землі. Щодня виконували по три-чотири бойові вильоти. Кожний пілот мав бути постійно готовим протягом тридцяти хвилин піднятися в повітря для виконання завдання. Готовність номер один передбачала на це лише десять хвилин. Головним чином ми вилітали для знищення бандитських формувань: караванів, колон, таборів тощо. Летіли в район, де, за даними розвідки, знаходились наші цілі, вели їх пошук. Після виявлення в першу чергу знищували засоби протиповітряної оборони противника. Найчастіше на перших етапах війни це були великокаліберні кулемети ДШК та стрілецька зброя. Ми застосовували разові бомбові касети РБК-500 ШОАБ-05. Це 546 невеликих бомб вагою 0,417 кілограма. В кожній – 304 шари-

Йому п'ятдесят дев'ять років і він досі сідає за штурвал бойового літака. Генерал-лейтенант Станіслав Павлович п'ять років очолює Повітряне командування "Захід" і добре знає, що таке особиста відповідальність за непорушність повітряних кордонів держави. Його робочий день може тривати 24 години, план дій розписаний по хвиликах, під його керівництвом – тисячі професіоналів. У робочому кабінеті генерала практично не замовкає телефон – підлеглі доповідають про виконання наказів та отримують нові завдання. За 41 рік військової служби він змінив більше десяти гарнізонів. Та найбільше спогадів залишила в душі льотчика служба в Афганістані.

“За день ми могли зробити чотири бойових вильоти, техніка іноді відмовляла, а люди витримували все”

ки. Маленькі бомби спершу розлітаються в небі, а потім вибухають на висоті 5 метрів і уражають все навколо. Далі застосовували фугасні авіаційні бомби та некеровані реактивні снаряди. Скажу відверто: емоційний стан після бойового застосування дуже важкий. Але війна є війна – або ти, або тебе. Під час однієї з таких бойових операцій загинув мій товариш капітан Герасимов. Його літак впав на гору висотою 4200 метрів. Там дислокувались душмани. Тоді крім нас для виконання завдання залучили 28 вертольотів армійської авіації з десантниками на борту. Під час іншої операції загинув другий товариш – стар-

наведення. З вертольота йому скинули в металевих канистрах воду. Канистри розбилися на скелях, вода витекла. Три доби його ніхто не забирав, поверталися на аеродром вони пішки по абсолютно не знайомій місцевості. Було нелегко, але ми вважали: якщо нерви не витримують – то не варто було ставати військовим".

В Афганістані Станіслав Миколайович був три рази. Двічі був нагороджений орденами Червоної Зірки та "За службу Батьківщині". Після Шинданда служив на різних посадах в різних гарнізонах. Легко не було, але це вже була не війна. За цей час він провів в небі 2035 годин,

за багато років виконали пуски реактивних снарядів з пікірування. Бачу, що усі льотчики прагнуть літати і вдосконалювати свої навички. Під час льотних змін у них очі горять. Скажу відверто: на польотах я відпочивав душою, відчуття після вдалого виконання завдання – неперевершені. Дружина часто каже мені: "Досить вже, побережи себе!" А я себе без польотів в армії не уявляю. Щасливий, що змалку обрав професію льотчика і зміг досягти таких результатів. Добре пам'ятаю свій перший політ на літаку Л-29 в 1972 році на аеродромі під Уманню. Тоді обов'язково треба було пройти над злітно-посадковою смугою і помаха-

ший лейтенант Акмаєв. Також ми патрулювали кордон Афганістану з іншими країнами. Перетинати його було заборонено, відтак, всі колони техніки та каравани підлягали знищенню. В мій літак одного разу також влучили душмани, ймовірно, з ДШК. Машину сильно струснуло, але керування літак не втрапив. Вже на землі побачив, що кулі практично зруйнували блок з ракетами на пілоні. Небезпека могла прийти не лише в бою. Наприклад, літак мого друга зіткнувся з птахом. Він влучив у лобове скло кабіни і забруднив його так сильно, що пілот вже не міг нічого бачити перед собою. Інший наш льотчик, Володимир Жуков, летів поруч з ним збоку і таким чином завів свого колегу на посадку. Всяке бувало. От, наприклад, старший лейтенант Геннадій Дробішевський з трьома солдатами був доставлений вертольотом у визначений район для виконання авіа-

а кількість виконаних польотів дорівнює 3485. В 1991 році освоїв новий літак Су-24. Та улюбленим для нього залишається таки Су-17. "На всіх модифікаціях цього літака я літав 14 років, – згадає Станіслав Павлович, – він легкий в управлінні, може застосовуватися для знищення і наземних, і повітряних цілей, виконує польоти на складний пілотаж. По-своєму добрий і Су-24. Він може виконувати бойові завдання в будь-яких погодних умовах вдень і вночі. Екіпаж – дві людини".

Нині виконання польотів для командира повітряного командування – можливість передати досвід молодшим колегам. Літати з генералом в складі одного екіпажу їм комфортно. "Намагаюсь не тиснути на них авторитетом та званням, – каже генерал-лейтенант Павлович, – в авіації це неприпустимо. Так вчили мене мої наставники, так намагаюсь діяти і я. Нещодавно вперше

ти крилами. Після приземлення – пригостити усіх на землі цигарками. Здається, ніби це було зовсім недавно".

Так само добре, ніби це було вчора, пам'ятає генерал свою службу з товаришами "за річкою". Роки розкидали однополчан на тисячі кілометрів один від одного. Декого вже нема на цьому світі. Але живі завжди пам'ятають про них і 15 лютого, в день виведення військ з Афганістану, обов'язково покладуть квіти до пам'ятника "афганцям" та вип'ють третю за тих, кого з ними нема. "Десятиліття минули, а наша дружба лише міцнішає, – каже генерал-лейтенант Станіслав Павлович, – усім афганцям бажаю міцного здоров'я і довголіття, висловлюю співчуття рідним загиблих воїнів в цій країні".

Владислав Назаркевич.
"Крила України".

Фото Владислава Назаркевича та Андрія Агєєва.

НА ЕКСПОРТ...

Росія почала поставку Китаю транспортників Іл-76

Держкомпанія "Рособоронекспорт" почала поставку Китаю партії з десяти військово-транспортних літаків Іл-76МД, повідомляє Jane's. Йдеться про відновлені й модернізовані літаки, виведені зі складу ВМС Росії, та ті, що використовувалися цивільними авіакомпаніями. Подробиці щодо модернізації транспортників поки не відомі.

Контракт на поставку Китаю трьох транспортників Іл-76МД був підписаний наприкінці 2011 року, а в листопаді 2012 року – збільшений до десяти літаків. Загальна сума угоди невідома. Як відзначає агентство, найімовірніше міністерство оборони Китаю більше не буде купувати російські військово-транспортні літаки типу Іл-76МД. Частково це пов'язано із розробкою Китаєм власного транспортника Y-20.

В 2005 році Китай придбав у Росії 34 нових транспортники Іл-76 і чотири літаки-заправники Іл-78. Сума цієї угоди склала 1,5 мілья-

рди доларів. Цей контракт так і не був виконаний через банкрутство Ташкентського авіаційного виробничого об'єднання імені Чкалова, яке й повинне було складати літаки. Раніше сторони планували переглянути умови контракту, однак про подальшу долю угоди не повідомлялося.

Тим часом, наприкінці січня 2013 року в Китаї зробив перший політ перспективний транспортник Y-20. За своїми характеристиками машина схожа з російськими транспортниками. Вантажопідйомність китайського літака складає 66 тонн.

Y-20

КОНТРАКТИ

Польща закупила 15 РЛС

Міноборони Польщі підписало з компанією Bumar Elektronika контракти на поставку радіолокаційних станцій для ВПС і сухопутних військ. Як повідомляє Jane's, сукупна сума угод склала 161,25 мільйона доларів. Поставка радарів почнеться у 2015-му і триватиме протягом двох років. Закупівлю техніки здійснено в рамках програми модернізації Збройних сил Польщі на 2013-2022 роки.

У рамках першого контракту польські ВПС повинні будуть одержати вісім модернізованих мобільних радіолокаційних станцій TRS-15M Odra-M. Поставка здійснюватиметься трьома партіями: три радари в 2015-му, чотири – в 2016-му і один – в 2017 році. У складі Збройних сил РЛС одержать позначення NUR-15.

Перші радари Odra ВПС Польщі одержали в 2006 році. Військовим було поставлено дві станції. Потім в 2008 і 2009 роках поставлені ще чотири ра-

діолокаційні станції. Модернізовані трикоординатні Odra-M здатні виявляти ціль на дальності до 240 кілометрів і розроблені на базі радарів CAR-1100.

У рамках другого контракту, укладеного міністерством оборони Польщі, сухопутні війська повинні одержати сім мобільних радіолокаційних станцій виявлення вогневих засобів супротивника RZRA-201 Liwies. Завершення виконання контракту очікують у 2017-му. Такі системи закупляються польськими військовими з 2007 року.

Франція закупить нові літаючі радари

НА ПЕРСПЕКТИВУ...

Командування ВМС Франції має намір купити в США модернізовані палубні літаки далекого радіолокаційного виявлення й управління E-2D Advanced Hawkeye, повідомляє Jane's. Французькі ВМС планують прийняти нові літаки на озброєння в 2025-2026 роках. E-2D повинні будуть замінити у складі палубної авіації ВМС Франції застарілі літаки E-2C Hawkeye.

ВИПРОБУВАННЯ

Оновлена американська ракета AIM-9X Block II Sidewinder класу "повітря-повітря" пройшла частину випробувань і перевершила очікування ВМС США. Про це повідомляє Flightglobal. З 22 пройдених випробувань ракета успішно впоралася з 21. Причому, в більшості випадків показники оновленої ракети суттєво перевершили рівень AIM-9X Block I. В рамках семи пусків ракета п'ять раз вразила навчальну ціль. Єдиним виявленим недоліком стала поведінка ракети за межами видимості пілота літака. Як відзначається, показники ракети в цілому відповідають нормі, однак поки що гірші, ніж у Sidewinder попереднього покоління. Розробники запевняють, що виявлені недоліки усунуть вже до осені.

Від попередньої версії ракета AIM-9X Block II Sidewinder відрізняється рядом істотних доробок. Зокрема, удосконалено процес захоплення ракетою цілі після пуску, завдяки чому пілоти зможуть вражати літаки супротивника з більшої відстані. Крім того, завдяки новій системі передачі даних, AIM-9X Block II Sidewinder зможе одержувати з літака оновлену інформацію про ціль. AIM-9 Sidewinder являє собою керовану ракету близького радіуса дії з інфрачервоною голівкою самонаведення. Перша версія ракети стала на озброєння США ще в 1950-х роках. Версію AIM-9X прийняли на озброєння в 2003 році. Такі ракети захищають інтереси десятків країн, включаючи США, Японію, Ізраїль, Фінляндію й Туреччину. Sidewinder сумісний з більшістю сучасних винищувачів, серед яких F-16 Fighting Falcon, F-15 Eagle, JAS 39 Gripen, а також американські винищувачі п'ятого покоління – F-22 Raptor і F-35 Lightning II.

Слід зазначити, що командування ВПС США має намір оснастити винищувачі F-22 Raptor новою нашолюмною системою цілевказівки, яка дозволить

Заміна Hawkeye на нові E-2D проводитиметься один до одного, тобто замість трьох застарілих літаків Франція купить три нові. Втім, обсяг закупівлі може бути збільшений. Та, незважаючи на це, Франція паралельно проведе модернізацію наявних E-2C. У рамках програми модернізації, реалізованої разом з американською компанією Northrop Grumman, на французькі Hawkeye планується встановити нові відповідачі "свій-чужий" Mode 5/S, включаючи системи запиту і відповіді. Крім того, літаки одержать системи радіоелектронного забезпечення, нові дисплеї й системи обробки інформації. Частина цього обладнання використовується в нових E-2D. Модернізація першого E-2C завершиться в 2016-2017 роках.

E-2D здатен розвивати швидкість до 648 кілометрів за годину й долати до 2,7 тисячі кілометрів. Екіпаж літака складається з п'яти осіб. Advanced Hawkeye відрізняється від свого попередника новим радаром з активною фазованою антенною решіткою, економічними двигунами Rolls-Royce T56-A-427A і цифровою кабіною пілотів.

Покращена Sidewinder перевершила очікування

повною мірою використовувати можливості ракет AIM-9X Sidewinder Block II. При цьому можливість застосовувати ці боеприпаси винищувачі одержать в 2017 році в рамках чергової програми модернізації. Завдяки новій системі пілоти F-22 одержать можливість наводити ракети поворотом голови й рухом ока.

Керівництво ВПС має намір домогтися від Конгресу США й Пентагону фінансування модернізації бойових літаків. Поки розглядається її два варіанти. Перший передбачає встановку на літак уже існуючої системи Scorpion HMCS компанії Gentex. Таке обладнання вже встановлено на винищувачах F-16 Національної гвардії США. Воно оснащено кольоровими дисплеями й покликане полегшити точне наведення ракет після пуску в умовах ближнього бою.

Другий варіант передбачає можливість використання системи JHMCS II компанії VSI, розробленої для перспективних винищувачів F-35 Lightning II. Вона має більш широкий, ніж Scorpion HMCS, набір технічних можливостей, включаючи оптичне відстеження повороту голови пілота. Ця ж система надає льотчиків можливість кругового огляду з відображенням картини на нашоломному дисплеї.

БЮДЖЕТ

160 мільярдів на зброю

Міністерство оборони Великобританії оприлюднило програму оборонних витрат до 2021-2022 року. Документ передбачає витрати в розмірі 159 мільярдів фунтів стерлінгів (252,4 мільярда доларів) на закупку й експлуатацію ОВТ. Із цієї суми 60 мільярдів фунтів планується витратити на закупівлю нових озброєнь і техніки й 86 мільярдів фунтів – на експлуатацію, обслуговування й модернізацію наявної.

Програма також передбачає "непорушний запас" у розмірі 8,4 мільярда фунтів стерлінгів, які можуть бути витрачені у випадку екстреної необхідності. 4,8 мільярда фунтів також зарезервовані на можливе збільшення вартості тих або інших військових проектів, щоб уникнути їхнього недофінансування. Нарешті, у документі передбачений резерв у розмірі восьми мільярдів фунтів стерлінгів. Ці витрати поки конкретного призначення не одержали.

Як уточнює Defense Aerospace, програма містить у собі ряд великих проектів, на які буде витрачено найбільше коштів. Зокрема, 35,8 мільярда фунтів стерлінгів планується витратити на експлуатацію семи підводних човнів типу "Естьют", розробку нових субмарин з балістичними ракетами на заміну човнам типу "Венгард" і забезпечення безперервного патрулювання підводними кораблями.

18,5 мільярди фунтів стерлінгів Великобританія має намір витратити на закупку винищувачів F-35 Lightning II, а також завершення закупівель винищувачів Eurofighter Typhoon. 13,9 мільярда фунтів витратять на літаки-заправники й транспортну авіацію, включаючи й A400M.

Нарешті, 35,8 мільярда фунтів стерлінгів британське військово відомство планує витратити на закупівлю, експлуатацію й модернізацію різних вертольотів, включаючи Chinook, Apache, Puma і Wildcat, бронемашин, а також озброєння й боеприпасів. У цілому на перераховані проекти планується витратити 121,4 мільярда фунтів стерлінгів, або більш 76 відсотків від загального

обсягу витрат, передбачених програмою озброєння.

У жовтні 2010 року уряд Великобританії оприлюднив стратегію національної безпеки, якою передбачено значне скорочення військових витрат країни за рахунок закриття ряду проектів, скорочення чисельності війська й списання великої кількості військової техніки. Тоді жертвами британських скорочень стали винищувачі F-35, обсяг закупівель яких був зменшений удвічі, на стадії складання утилізовані перспективні розвідувальні літаки Nimrod MRA4, які стали найдорожчим британським металобрухтом, списані застарілі літаки Nimrod R1, виведені з бойового складу майже три тисячі бронемашин, списані авіаносці "Ілларіс" і "Арк-Ройял", а також винищувачі BAE Harrier II і частина Tornado. Після настільки значних скорочень британському військовому відомству все-таки вдалося збалансувати військовий бюджет і вберегти ряд найбільш важливих програм від скорочення.

Марсохід Curiosity вперше випробував свій бур

Марсохід Curiosity вперше перевіряє в роботі установлений на його маніпуляторі мініатюрний бур, призначений для отримання зразків з товщі каменя, повідомляє Планетологічне товариство (Planetary Society), неурядова організація, яка займається пропагандою космічних досліджень.

“Марсохід Curiosity тільки що закінчив перше пробне буріння”, – йдеться в повідомленні в офіційному мікроблозі товариства в Twitter, яке супроводжується фотографією розбурених каменів.

Буровий інструмент PADS (Powder Acquisition Drill System) встановлений на маніпуляторі марсохода. Свердло цього інструмента діаметром 1,6 сантиметра здатне проникати на глибину в 5 сантиметрів під скельну поверхню.

Отримані при бурінні зразки кам'яного порошку потім відправляються для дослідження в хімічні лабораторії SAM і CheMin в “череві” марсохода. Якщо свердло застрягне в камені, марсохід може залишити його і замінити на запасне, передає РІА “Новости”.

Sea Launch з'ясовує подробиці невдалого старту

Компанія Sea Launch опублікувала своє повідомлення про причини невдалого старту ракети-носія “Зеніт-3SL”. У повідомленні йдеться, що підготовка ракети-носія до запуску була виконана в повному обсязі, і її старт відбувся 1 лютого в 6:54:59 UTC. До 11,4 секунди всі системи носія працювали нормально, після чого виникли проблеми. За даними телеметричної інформації, в цей момент “система управління ракет зафіксувала відхилення по крену, що перевищує запрограмоване, і відповідно до закладеної програми видала команду на аварійне вимкнення двигуна першого ступеня”.

Відповідно до алгоритму роботи системи на 20-й секунді польоту двигун РД-171 припинив роботу, ракета і космічний апарат Intelsat-27 впали в Тихий океан за 4 км від пускової платформи Odyssey.

У повідомленні йдеться, що розслідування причин аварії зажадає досить багато часу. Попередні результати можуть з'явитися не раніше, ніж через місяць.

Російським і українським фахівцям вдалося локалізувати причину аварійного запуску ракети-носія “Зеніт-3SL” з американським супутником зв'язку Intelsat-27 з плавучого космодрому в рамках проекту “Морський старт”, повідомив РІА “Новости” глава РКК “Енергія” Віталій Лопота.

“Заслухали в Дніпропетровську наших українських колег. Позначили план робіт робочих груп.

Причина аварії локалізована, протягом тижня чекаємо результату. Все крутиться зараз навколо блока бортового джерела потужності першого ступеня. А ось що вплинуло на його роботу, який саме агрегат відмовив, зараз встановлюємо точно. Все, що зараз повідомляється в пресі, це поки емоції, попередні версії”, – сказав Лопота за підсумками одноденної робочої поїздки в Дніпропетровськ в ДКБ “Південне” і ВО “ПМЗ”.

Разом з тим, глава РКК “Енергія” негативно відповів на питання, чи залишаються “під підозрою” двигуни першого ступеня РД-171 виробництва підмосковного НВО “Енергомаш”.

Говорячи про те, чи будуть припинені пуски ракет-носіїв типу “Зеніт”, Лопота сказав: “Ну, подивимося. Якщо вдасться швидко розібратися, то не буде-

мо призупиняти. Важливо, щоб не тільки ми самі розібралися, потрібно, щоб ще замовники в це повірили”, – відмітив глава РКК “Енергія”.

Можливі відставки керівників російських підприємств ракетно-космічної галузі, про які заговорили після аварії ракети-носія Зеніт-3SL, не дадуть жодного позитивного результату, проблеми галузі потрібно вирішувати на загальнодержавному рівні, відтворюючи вітчизняну інженерну школу, вважає один з експертів в російській ракетно-космічній галузі.

“У нас все намагаються вирішувати через відставки керівників, але це в даному випадку не допоможе. І так вже зняли всіх, кого могли. Проблему потрібно вирішувати на загальнодержавному рівні, відтворюючи інженер-

ну школу. Адже проблеми якраз не на рівні керівництва, а з кваліфікації технологічних фахівців, інженерів, які безпосередньо працюють з ракетою”, – сказав експерт РІА “Новости”.

“Помітні тенденції замкнутися всередині галузі, особливо яскраво вони проявляються після подібних аварій. Цього не можна робити, вирішити проблеми вітчизняної космічної промисловості можливо тільки за умови технологічної відкритості, кооперації і, в тому числі, міжнародної”, – додав експерт.

“Програма “Морський старт” може піддатися серйозному коригуванню через аварію. Заявлену на цей рік кількість пусків за програмою навряд чи вдасться здійснити”, – підсумував експерт РІА “Новости”.

Бюро Нормана Фостера вивчає можливість будівництва будинків на Місяці

Британське бюро Foster + Partners увійшло в створений Європейським космічним агентством (ESA) консорціум, який займається вивченням можливості використання 3D-копіювання для будівництва житлових будинків на Місяці, говорить в повідомленні на сайті бюро.

У зв'язку зі значними труднощами щодо доставки будівельних матеріалів на Місяць, предметом вивчення стало використання місячного ґрунту (реголіту) для зведення житла, зазначається в матеріалах бюро.

У них зазначається, що фундаментом будинку, який буде забезпечувати захист чотирьох місячних мешканців від метеоритів, гамма-радіації і температурних перепадів, стане базовий циліндричний

модуль, що засилають на супутник Землі з ракетою.

Над модулем буде розтягнутий надувний купол, який стане основою для подальшого створення захисної оболонки з реголіту за допомогою роботизованого 3D-принтера. Щоб звести витрати будівельного матеріалу до мінімуму, оболонка буде мати пористу структуру, схожу на піну, уточнюється в повідомленні.

Крім бюро Foster + Partners, що

займається геометрією місячного житла, консорціум включає італійську інженерну фірму Alta SpA і британську компанію Monolite UK, яка надала для випробувань 3D-принтер D-Shape і створила аналог місячного ґрунту. Як наголошується в матеріалах бюро, консорціум уже побудував модель місячного будинку вагою в 1,5 тонни і провів випробування 3D-копіювання на меншій моделі в вакуумному приміщенні.

Південна Корея вступила до клубу космічних держав

30 січня 2013 року з південнокорейського космодрому Наро фахівцями Корейського інституту аерокосмічних досліджень за підтримки російських фахівців здійснено пуск ракети-носія KSLV-1 (Naro-1). Пуск успішний. Через дев'ять хвилин після старту від останнього ступеня відокремився і вийшов на навколосеземну орбіту супутник STSAT-2C.

Таким чином, Південна Корея стала 11-ю країною, що володіє можливістю самостійно запускати супутники. Після оголошеного успішним запуску південнокорейської ракети KSLV-1 на навколосеземній орбіті з'явилися два об'єкти – можливо, це другий ступінь ракети і супутник STSAT-2C, свідчать дані Стратегічного командування США.

Американські військові “бачать” в навколосеземному просторі два нових поки не ідентифікованих об'єкти. Об'єкт А знаходиться на орбіті з перигеєм 293,7 кілометра і апогеєм 1509,8 кілометра. Перигей орбіти об'єкта В – 296,5 кілометра, а апогей – 1513,1 кілометра. Нахил орбіт обох об'єктів – 80,3 градуса, передає РІА “Новости”.

Вірменія мирно використовуватиме космос

Як передає ВІРМЕНПРЕС, яке цитує агентство Сінхуа, ставши членом Комітету ООН з використання космічного простору в мирних цілях, Вірменія присєднається до 5 основних міжнародних договорів, що стосуються даної сфери.

Згідно із “Договором про космос”, держави зобов'язуються використовувати космос у мирних цілях. Вірменія також приєднається до “Угоди про порятунк”, “Конвенції відповідальності”, “Конвенції реєстрації” і “Місячних угод”, якими регулюється діяльність держави в космосі.

Вірменія обрана членом Комітету ООН з використання космічного простору в мирних цілях у грудні 2012-го на Генасамблеї ООН. Членство дає Вірменії можливість брати участь у нових космічних програмах, а молоді вірменські вчені отримали можливість в рамках цих проектів відвідувати наукові центри космічних агентств США, Європи і РФ.

Ізраїль ратифікував угоду з Казахстаном

Уряд Ізраїлю ратифікувала угоду про співпрацю з Казахстаном у сфері дослідження та використання космічного простору в мирних цілях. Про це повідомляють казахстанські ЗМІ. Ця угода була підписана сторонами ще в липні 2009 року в ході візиту в Астану президента Шимона Переса, повідомляє Izrus.

НТР РКК “Енергії” затвердила вигляд нового пілотованого корабля

Учасники розширеного засідання Науково-технічної ради (НТР), яка пройшла в РКК “Енергія”, затвердили вигляд нового пілотованого корабля, повідомив журналістам президент – генконструктор РКК “Енергія” Віталій Лопота. РКК “Енергія” у квітні 2009 року перемогла в тендері на розробку ескізного проекту перспективного російського пілотованого космічного корабля. У засіданні НТР брали участь представники РКК “Енергія”, Роскосмосу, ЦНДІМАШ, представники підприємств-суміжників.

“Зовнішній вигляд нового корабля прийнято, але тільки сам корабель, без цілого ряду проектів. Інші частини технічного проекту (перспективного пілотованого транспортної системи) поки виконати неможливо, адже не визначено, яка буде ракета-носіє”, – сказав Лопота.

За його словами, ракету-носіє з робочою назвою “Амур” для перспективної транспортної системи планується створити на базі ракети “Ангара”. “Але на даний момент нової ракети “Амур” немає, її технічних характеристик теж немає. Тож решта частини Техпроєкту (перспективної транспортної системи) поки реалізувати не можна. Чекаємо ракету”, – сказав Лопота.

Раніше глава Роскосмосу Володимир Поповкін повідомляв, що новий російський пілотований космічний корабель, на якому можна буде виконувати тривалі польоти і відправлятися до Місяця, буде створений до 2018 року, тоді ж почнуться його безпілотні випробування. Новий корабель, який в майбутньому може замінити “Союзи”, буде здатний здійснювати польоти не лише до МКС, але і на Місяць.

Передбачено створення кількох модифікацій корабля, призначених для польотів на земну і навколосеземну орбіту, ремонту космічних апаратів, а також для зведення з орбіти супутників, що вийшли з ладу, і великих фрагментів космічного сміття. Пілотований космічний корабель нового покоління буде приземлятися в десять разів точніше “Союзу” за рахунок застосування парашутно-реактивної системи посадки, передає РІА “Новости”.

6 лютого цього року мало виповнитися 90 років маршалу авіації Олександрові Єфімову. Двічі Герой Радянського Союзу, колишній Головком ВПС та заступник міністра оборони СРСР (до літа 1990 року), заслужений військовий льотчик СРСР, доктор військових наук, професор, академік Академії наук авіації та повітроплавання, лауреат Державної премії СРСР, Олександр Миколайович Єфімов не дожив до ювілею якогось півроку. У серпні 2012 року, дізнавшись про смерть свого близького друга, маршала Сергія Соколова, він помер від серцевого нападу...

Пам'ять про Головнокома жива

Життєвий шлях Олександра Єфімова склався зовсім не так, як бажав його батько-залізничник. Десять років до самої смерті Микола Герасимович працював начальником дистанції шляху. Він гадав, що й син успадкує його професію. Але ні, син обрав іншу стежину – небо. Любов до авіації у нього з'явилася ще у школі, в середині тридцятих років. Але хто тоді не мріяв стати льотчиком?! Майже всі, окрилені славою видатних Чкалова, Ляпідевського та інших підкорювачів п'ятого океану, мріяли про небо.

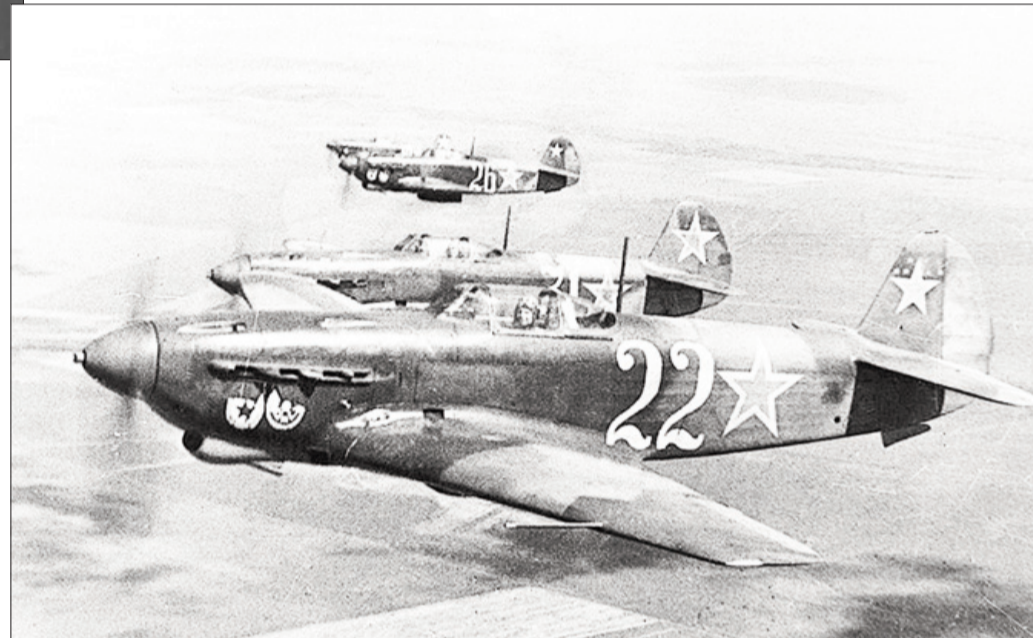
Сашко відвідував шкільний авіагурток, де хлопці майстрували прості літальні моделі з гумовими моторчиками. У Міллерові при Осоавіахімі діяла планерна школа, що мала декілька планерів УС-4. У ній займалися старшокласники. Юнаки із захопленням освоювали теорію та з нетерпінням чекали самостійних польотів. І нарешті вони відбулися. Той день, 18 серпня 1938 року, Олександр Миколайович запам'ятав на все життя. Адже він вперше піднявся у повітря! Нехай і на незначну висоту, але все ж таки!

Так Олександр, сам того ще не знаючи, поклав початок новій династії – династії авіаторів Єфімових. Адже не лише його діти, але й онук, названий на честь дідуся Олександром, присвятили своє життя авіації.

Відразу ж після закінчення у 1940 році середньої школи Сашко Єфімов вступив до Ворошиловградського аероклубу, а у травні 1941 року – до Ворошиловградської військової авіаційної школи пілотів, яку закінчив у липні 1942 року й одразу ж – на фронт. Призначення він отримав до 198-го штурмового авіаполку 233-ї штурмової авіаційної дивізії.

Як і кажуть, Олександрові пощастило: він потрапив до 2-ї ескадрильї капітана Віктора Малінкіна, який по праву вважався одним із кращих командирів. Ще до війни Віктор Малінкін був інструктором в аероклубі, згодом літав на винищувачах, а потім перенавчився на льотчика-штурмовика. Під його керівництвом і розпочалося становлення льотчика Єфімова. І – дуже успішно: він швидко став до бойового строю.

Як і кожен фронтовик, Олександр Миколайович завжди запам'ятав свій перший бойовий виліт. Тоді штурмовики наносили удар по

залізничній станції Осуга в Калінінській області. Добряче дісталось тоді противнику! Перший бойовий виліт льотчика Єфімова був успішним, і бойове завдання він виконав блискуче.

До початку битви на Курській дузі Олександр Єфімов був уже зрілим льотчиком. Його підвищили у військово-му званні й у посаді, нерідко заступника командира ескадрильї старшого лейтенанта Єфімова відправляли вдучим групи на відповідальні завдання.

Завдання були щоразу більш складні, а обстановка подекуди складалася неймовірна. Дедалі частіше льотчикам доводилося вести бій за неймовірно невідповідних умов, із набагато більшою кількістю противника. Міцно врізався у пам'ять Олександра Миколайовича бій, що стався у середині липня 1943 року...

Курська битва розгорлася. Не зумівши зломити опір радянських військ, противник припинив наступ та повернувся назад. 198-му штурмовому авіаполку було наказано нанести удар на Болховському напрямку по відступаючому противнику, знищити його танки й живу силу у селищах Сорокіно та Уколці. Для виконання цього завдання командир полку виділив дві групи штурмовиків. Одну з них у складі чотирьох Іл-2, до якої входив екіпаж Єфімова, на завдання повів капітан Малінкін.

Нетривалий політ – і штурмовики вже біля цілі, над селищем Сорокіно. Але ніяких відступаючих колон там не було! Зверху було добре видно оборону противника. Німці встигли тут закріпитися: вирили траншеї для піхоти, поставили в окопи танки й самоходки, обладнали позиції для артилерії та міно-

метів. Оце так сюрприз!

Малінкін прийняв рішення атакувати спочатку танки й самоходки як найбільш небезпечні цілі. Капітан виконав розворот та стрімко пішов в атаку. За ним – і решта екіпажів. Штурмовики закрутили свою смертельну карусель, на ворога полетіли потужні ПТАБі. Земля під ними вкрилася шапками розривів, танки почали горіти.

Група виконала новий захід, знищуючи снарядами гармат й ересами батареї противника, розстрілюючи з кулеметів живу силу.

Тепер можна було й повертатися на свій аеродром. Невдовзі льотчики побачили, як невелика група ворожих літаків бомбить радянські війська. Потрібно було рятувати свою піхоту, розігнати ворожих стерж'ятників. А їх було 13 багаторічкових Ме-110 й 4 винищувачі супроводу FW-190. Сили явно нерівні! Але це не налякало капітана Малінкіна. "В атаку, за мною!" – наказав він по радію.

Зав'язалася смертельна сутичка. Потужним вогнем із гармат Малінкін збив одного "мессера". Німці підбили машину молодшого лейтенанта Зіновського. Бій продовжувався. Стрільцю Єфімова вдалося підбити ще один "мессер". Однак Олександр недовдовзі залишився без відомого – літак лейтенанта Петрова було збито.

Карусель не припинялася ні на секунду. Неймовірними зусиллями "Ілам" вдалося потіснити ворога та прикрити свою піхоту. Та німці, використовуючи свою абсолютну перевагу у силі, безперервно атакували.

– Командире, підбито літак комеска! – почув Олександр голос свого повітряного стрільця сержанта Юрія Доброва.

Єфімов подивився праворуч і побачив, як літак Малінкіна зі зниженням потягнув на схід. Так Олександр залишився наодинці проти зграї ворогів. Він безперервно маневрував, кидаючи машину то вліво, та вправо. А Ме-110, немов осатанілі яструби, кидалися й кидалися на нього. Ось один із них, не розрахувавши, вискочив спереду штурмовика. Єфімов миттю натиснув на гашетки кулеметів і зосередженим вогнем розніс ворожий літак на шматки. Той вибухнув у повітрі.

Єфімов уже вів штурмовик понад самими верхівками дерев, аби ускладнити маневри "мессерам". Але раптом вони відстали від нього. Олександр зрозумів: у них закінчувалося пальне, і ворог вийшов з бою. Саме на це він і розраховував.

Зі всієї групи лише екіпаж Єфімова повернувся на свій аеродром. Механік сержант Юрій Коновалов поглянув на машину й важко зітхнув: на ній не було живого місця, вся у пробоїнах від куль та осколків, а з масляного радіатора стирчали уламки хвої...

Це був, напевно, найважчий бій старшого лейтенанта Єфімова. Але він стійко витримав нелюдські випробування. Витримав і замислився: чому ж їх, досить досвідчених льотчиків, так добряче потріпали німці? Довго міркував Олександр та дійшов висновку: застарілі тактичні прийоми ведення бою. Потрібно шукати нові. І він шукав, наполегливо вдосконалював свою льотну майстерність та майстерність своїх підлеглих, відточував мистецтво маневру.

Закінчення
у наступному номері.
Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

11 – 17 лютого

11 лютого 1943 р. державний комітет оборони прийняв постанову про організацію робіт з використання атомної енергії у військових цілях.

11 лютого 1948 р. відбувся перший політ (з суші) літака-амфібії Бе-8, М.В.Цепілов.

11 лютого 1956 р. здійснив перший політ десантно-транспортний літак Ан-8 із ТГД ТВ-2Т, екіпаж Я.І.Вернікова.

11 лютого 1962 р. народився перший заступник начальника Головного оперативного управління ГШ ЗС України В.М.Назаров.

11 лютого 1971 р. народився командир бригади тактичної авіації О.Л.Гесь.

11 лютого 2008 р. було підписано протокол, який передбачав поставку та розробку в Індії літаків Ту-334.

12 лютого 1908 р. народився льотчик-винищувач, Герой Радянського Союзу А.О.Губенко.

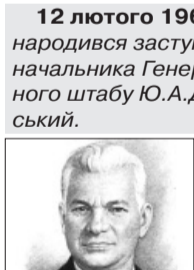
12 лютого 1918 р. народився льотчик-штурмовик, Герой Радянського Союзу О.К.Бурак.

12 лютого 1938 р. народився заступник Міністра оборони України – командувач 43-ї Ракетної армії (1991-2002) В.О.Михтюк.

12 лютого 1948 р. народився заступник Міністра оборони України (2005-2008 рр.) М.І.Нещадим.

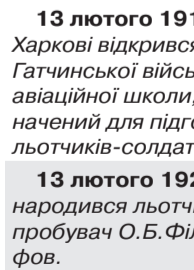
12 лютого 1951 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова К.С.Калугін.

12 лютого 1965 р. народився заступник начальника Генерального штабу Ю.А.Думанський.

13 лютого 1903 р. народився авіаконструктор Г.М.Берієв.

13 лютого 1917 р. у Харкові відкрився відділ Гатчинської військової авіаційної школи, призначений для підготовки льотчиків-солдатів.

13 лютого 1928 р. народився льотчик-випробувач О.Б.Філософов.

13 лютого 1958 р. літак Ту-104 стартував у перший (технічний) рейс по авіалінії Москва-Владівосток – одній з найдовших у СРСР.

13 лютого 1961 р. народився начальник Головного командного центру Збройних Сил України С.М.Попко.

13 лютого 1969 р. народився льотчик-випробувач АНТК ім. О.К.Антонова А.В.Спасібо.

15 ЛЮТОГО – ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ОНКОХВОРОЇ ДИТИНИ

“У дітей, на відміну від дорослих, причина раку доведена практично на 100% – це генетична поломка або мутація”

– Після Чорнобильської катастрофи кількість дітей, хворих на рак, зросла удвічі. Зараз ситуація настільки ж серйозна?

– Відтоді захворюваність на онкологію тримається на високому рівні. Зараз, зокрема у Вінницькій області, ця цифра коливається від 35 до 40 хворих дітей на рік, буває і більше. Що цікаво, офіційний рівень захворюваності в Україні нижчий, ніж у Європі. У нас – це 10-11 дітей на 100 тисяч населення, а в європейських країнах – 14-15 дітей на таку ж кількість осіб. Але дійсності такі підрахунки не відповідають, насправді у нас хворих на рак дітей зовсім не менше. Справа у тому, що облік виявлення онкології там набагато жорсткіший, ніж в Україні. До слова, у країнах Африки захворюваність складає 5-6 дітей на 100 тисяч.

– Нерідко стикаємось із проханнями про допомогу у соціальних мережах, газетах, на телебаченні... Суми, які потрібно зібрати на лікування за кордоном, як правило, астрономічні. Чи є шанс вилікуватись у нас, не виїжджаючи за межі країни?

– Нові методи лікування постійно з'являються і вдало застосовуються. Це – нові підходи до оперативних втручань, нові підходи до хіміотерапії, застосування методик трансплантації кісткового мозку. Але проблема залишається. Раніше із сотні хворих виживали десять, зараз – 50-75. Шанс збільшити цю цифру ще на 10-15% дає трансплантація кісткового мозку. Але в Україні роблять трансплантацію тільки аутологічну, простіше кажучи, від самої дитини у саму дитину. До початку лікування у дитини забираються стовбурові клітини. Потім призначаються агресивні методики лікування, які призводять до повного знищення кісткового мозку, після чого стовбурові клітини пересаджують назад. Хоча така операція – украй небезпечна, це – останній шанс на виживання.

– На що можуть розраховувати батьки, яким лікування не по кишені?

– До 2010 року в Україні працювала програма “Дитяча онкологія”, вона забезпечувала наших дітей, проте недостатньо. З 2011 року діє наступна програ-

15 лютого – Міжнародний день дітей, хворих на рак. І хоч словосполучення “діти і онкологія” здається зовсім неприродним, статистика продовжує лякати. Які симптоми мають стати першими “дзвіночками” для батьків і чи можливо уберегтись від раку – розповів Олександр Калінчук, Вінницький обласний дитячий онколог.

ма, фінансування збільшилось у п'ять разів на область – це й апаратура, і медикаменти, проте коштів усе одно недостатньо. Тому батьки дітей просять допомоги на різних сайтах, на телебаченні. Якщо батьки справді зацікавлені у лікуванні своєї дитини, завжди знаходяться люди, які їм допомагають. Це можуть бути і київські волонтери, і вінницькі, і різноманітні спонсори. Але гроші – не єдина

проблема, з якою стикаються батьки. Бувають ситуації, коли потрібно дістати ліки, яких немає у Вінниці. Мабуть, найважливішим є психологічний момент. Якщо дитина “зламана”, має нестабільний психологічний стан, а батьки не вірять у позитивний фінал – можна навіть не починати лікування. Адже організм також бореться з хворобою. Це, як спортсмен, який виходить на змагання, – навіть якщо він у чудовій фізичній формі, а психологічно неготовий – на перемогу можна не розраховувати. Хочеться пригадати і позитивну історію: у дівчинки був рак четвертої стадії із дуже важкими ускладненнями, ми думали, що допомогти не зможемо. Але мати настільки вірила у перемогу, що хворобу вдалось подолати. По-

Яким би страшним не видавався діагноз, лікар радить вірити в одужання, так, як вірила мама дівчинки з четвертою стадією раку – саме ця віра в перемогу над хворобою і зусилля лікарів поставили дитину на ноги

вторують, рак – хвороба дуже не передбачувана. На жаль, навіть після першого етапу лікування неможливо зробити прогноз. Головне – не гаяти часу.

– Часто рак в Україні діагностують на критичних стадіях і нерідко – випадково. Чому так відбувається?

– Справді, більша частина дітей потрапляють до нас із запущеними ситуаціями. Мабуть, це відбувається тому, що батьки часто відмовляються від профілактичних оглядів і щеплень. Адже якщо дитина постійно під наглядом педіатра чи сімейного лікаря, шанс не пропустити рак на ранній стадії значно зростає. А нерідко буває по-іншому: батьки приводять дитину до лікаря у 12 років із четвертою стадією раку. Тут варто навести статистику. Якщо дитина потрапила до нас із першою стадією захворювання, виживання складає 90% відсотків, друга стадія – 80%, третя – 50%, четверта – лише 15%. Якщо на першій стадії іноді достатньо просто видалити пухлину хірургічним шляхом, і дитина буде удома вже через два тижні, то лікування на четвертій стадії триває до двох років. Стадія визначає вирішальну роль і у наслідках для життя дитини. Перша – бла-

гоприятний прогноз, друга – гірше, третя – ще гірше, четверта – критично. Та й економічний момент має значення. Якщо хвороба виявляється на першій стадії, на лікування потрібна одна сума, на четвертій стадії – лікування може сягати 200 тисяч євро. Тобто є сенс витратити сотню гривень і зробити УЗД один раз на півроку, аналіз крові, рентген. На жаль, банальні речі, які всі

знають, виконує мало хто. Витратьте час і впевніться, що з вашою дитиною все добре. Це – норма життя.

– Чи можливо помітити рак вдома, без візиту у лікаря? Які симптоми мають насторожити?

– Батькам на першій стадії помітити онкологію дуже складно. У першу чергу треба звернути увагу на наявність незрозумілих плям, родимок, збільшених лімфатичних вузлів, незрозумілої висипки – це перші дзвіночки, щоб звернутись до лікаря. Насторожити має поганий апетит, головний біль, навіть незначний, температура 37-37.3, якщо у дитини ні з того ні з сього почав падати зір, є судоми... Це може бути рак. Якщо ж температура сягає вище 38 градусів, у дитини – задишка – це може бути катастрою. Хоча панікувати не варто: такі симптоми часто виника-

ють і через інші хвороби. Останнім часом дуже багато дітей страждає від пухлин головного і спинного мозку. А їх на ранній стадії, на жаль, помітити неможливо, тому що мозок захищений черепною коробкою, заглянути туди нереально.

що буде з їхніми генами, коли вони ведуть аморальний спосіб життя. Генетична поломка у дитини виникає внаслідок передачі цієї поломки батьками, це на 100% спадковий фактор. У свою чергу, хтось із батьків цю генетичну поломку міг отримати спадково від діда і баби, а дід від прадіда. Може бути і таке, що у 5-му коліні хтось мав проблему, і це призвело до катастрофи. У бага-

тях хворих дітей патологія спостерігалась у сім'ї – бабуся померла від раку, батько хворів на рак і т.д. Проте здоровий спосіб життя частково рятує і у цій ситуації. Наш організм сформований таким чином, що він відбракує патологічні гени. Якщо сім'я із покоління у покоління веде більш-менш адекватний спосіб життя – онкопатологій в її історії буде набагато менше, ніж у сім'ї, де палють і вживають алкоголь. Варто зазначити, що такі генетичні поломки є і у рослин, і у тварин.

– Чи існує профілактика онкології?

– Найкраща профілактика – бути насторожі. На жаль, таблеток, яку можна випити, щоб не виник рак, поки що не придумали. У мережі Інтернет зараз можна знайти багато рекомендацій із приводу харчування, яке може запобігти раку, але науково жодна з цих рекомендацій не доведена. Найкраща профілактика дитячої онкології – здорове батьківство.

– Як діяти, коли йдеться про вроджену онкологію?

– Продіагностувати рак можна і внутрішньоутробно. У такому випадку жінка перед пологами стає на облік у дитяче онкологіч-

дуже не передбачувана.

– Нетрадиційні методи лікування раку користуються популярністю?

– Проблема нетрадиційної медицини вражає своїм невіглаством, особливо, коли йдеться про онкологію. Якби хоч одна людина знайшла ліки від раку, які відрізняються від стандартних методів, ця людина автоматично б стала найвідомішою, найбагатшою людиною світу. Крім того, народна медицина при лікуванні онкології заборонена юридично. Згадується казуїстична ситуація, коли мама купляла за божевільні гроші незрозумілих жуків і годувала ними дитину. Схоже на середні віки. Потім маємо рецидиви, ускладнення. Звісно, я не можу стовідсотково стверджувати, що ми допоможемо, але кількість одужаних постійно збільшується, наука на місці не стоїть. Безперечно, усі хіміопрепарати були синтезовані із рослин, але доза, яку призначають “нетрадиційні” колеги, і доза, яку призначають онкологи, зовсім різні. Після “нетрадиційного” лікування можливе тимчасове покращення, але обов'язково буде рецидив. Більше того, може виникнути резистентність до лікування, і пухлина не буде реагувати ні на що.

– Ви працюєте на посаді дитячого онколога десять років. Що найскладніше у професії?

– Адаптуватись до дитячих сліз і страждань я так і не зміг. По-різному важко з дітьми будь-якого віку. Сучасні діти після десяти років розуміють абсолютно усе, що із ними відбувається. Зараз є доступ до інформації у Інтернеті, приховати від них правду неможливо. Дитині в 12 років усвідомити, що вона смертельно хвора, – дуже складно, нерідко бувають психологічні зриви. Із немовлятами ж неможливо домовитись, вони не розуміють, чому повинні страждати. Натерпі-

не відділення, одразу після народження малечі починається лікування. А взагалі захворіти дитина може у будь-якому віці. Про повне вилікування можна говорити тоді, коли дитина прожила п'ять років без епізодів захворювання. Хоча практика показує, що рецидиви бувають і через десять років. Рак – взагалі хвороба

тись доводиться і батькам, часто, коли у дитини – онкологія, вони розлучаються. Тому знову повторю – не полінуйтесь пройти просте обстеження, аби упевнитись, що ваша дитина – здорова.

Анастасія Олехнович.
Спеціально для “Крила України”.

ГИРЬОВИЙ СПОРТ

З прицілом на вищий рівень

На базі спорткомплексу "Зірка" Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба завершилися змагання з гирьового спорту серед перемінного складу. В заході взяли участь 57 курсантів-гирьовиків з шести факультетів вузу.

Протягом дня курсанти-авіатори боролися за першість у своїх вагових категоріях.

За дотриманням правил проведення подібних заходів слідував головний суддя змагань суддя міжнародної категорії, заслужений тренер України, голова колегії суддів Міжнародної федерації гирьового спорту, доцент Борис Смірнов.

Цей захід зібрав велику кількість учасників та вболівальників, а тому й атмосфера змагань була справді спортивною, – відзначив Борис Смірнов. – За результатами протиборства кращі курсанти вже найближчим часом візьмуть участь в обласному, а згодом – і в Міжнародному чемпіонаті з гирьового спорту. І мені приємно відзначити, що в нашому навчальному закладі є достойні спортсмени, аби виступати

на вищому рівні.

Відтак, за підсумками змагань серед чоловіків перші місця у своїх вагових категоріях посіли курсанти Олександр Краснополський, Олександр Большаков, В'ячеслав Матющенко, Євген Масленников та Іван Данилішин. Серед дівчат першість виборола курсантка Ірина Пугач, яка, до речі, минулого Міжнародного чемпіонату увійшла в п'ятірку кращих гирьовиків.

Серед факультетів місця були розподілені наступним чином: I місце виборів факультет зенітних ракетних військ, II місце посів факультет радіотехнічних військ, III місце – факультет автоматизованих систем управління та наземного забезпечення польотів.

Дмитро Чалий.
м. Харків.
Фото автора.

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Новий власник "Металіста" зробив подарунок фанатам клубу

500 найактивніших уболівальників "жовто-синіх" поїдуть в Англію на матч з "Ньюкаслем" за рахунок клубу.

Власник клубу Сергій Курченко підкреслив важливу роль організованого фан-руху і уболівальників в успіху і досягненнях команди: "Команда і її уболівальники – це одна сім'я, найближчі друзі і партнери," – підкреслив він.

Курченко нагадав, що сам є давнім і вірним уболівальником та завжди разом з сотнями уболівальників мріяв супроводжувати улюблену команду на виїзних іграх.

І тепер, ставши власником клубу, він може реалізувати цю мрію для багатьох із них.

Він повідомив, що 500 найбільш активних уболівальників будуть за рахунок клубу запрошені в Англію на перший матч 1/16 фіналу Ліги Європи, в якому "Металіст" зустрінеться з "Ньюкаслем" на стадіоні Сент-Джеймс Парк. Матч відбудеться 14 лютого, і найближчим часом будуть оголошені умови конкурсу, 500 найбільш активних учасників якого поїдуть в Ньюкасл.

Новий власник команди підтвердив намір посилити роботу

з уболівальниками клубу та їх організаторами та оголосив про початок розробки спеціальної програми зворотного зв'язку "уболівальник-команда".

"Так склалося, що у "Металіста" завжди був один з найактивніших і потужних фан-клубів в Україні. Уболівальники команди славилися своєю згуртованістю і відданістю. Але нам іноді бракувало тіснішого контакту з фанатами, того, що називають "зворотним зв'язком". Ми хочемо чути від уболівальників не лише хвалебні відгуки і слова підтримки, але і критичні зауваження, пропозиції щодо поліпшення усіх напрямів роботи. Адже багато із них добре розбираються у футболі і знають історію перемог та поразок клубу, його досвід. Тому ми збираємося підняти роботу з уболівальниками на якісно новий рівень, найближчим часом буде розроблений комплекс програм, спрямований на зміцнення зв'язку клубу і вболівальників", – підкреслив С.Курченко.

БІАТЛОН

Ще одно срібло в скарбничку збірної України на юніорському чемпіонаті світу принесли наші біатлоністки в естафеті. На першому етапі Юлія Бригинець за допомогою одного запасного патрона впоралася з десятьма мішенями і передала естафету шостою, всього в десять секунд від призової трійки. На другому етапі Алла Гиленко ще більше зміцнила позиції нашої команди – вона показала відмінну швидкість на дистанції і вивела збірну на друге місце!

Українські юніори приносять чергове срібло команді

Повним драматизму видався третій етап у виконанні Ірини Варвинець. На проблемному для себе рубежі (стрільба лежачи), Іра заробила круг штрафу і взагалі поставила під загрозу перспективи команди на медалі, пропустивши навіть мінімального шансу на золото. Німецькі спортсменки пройшли естафету всього з одним додатковим патроном і "привезли" суперницям більше двох хвилин! На останньому етапі Лаура Далмайер відмінною швидкістю і стрільбою підтвердила обґрунтованість свого місця в

національній збірній на чемпіонаті світу серед дорослих.

Третє місце посіли росіянки, які, все ж, не дозволили наблизитися конкуренткам на дистанцію атаки. На четверте місце підняла команду норвежка Хільді Фенне, але одна з головних фавориток чемпіонату покидає Обертлілах без єдиної медалі. Цікава боротьба розгорнулася за шосте місце, коли на фінішній прямій зіткнулися збірні Болгарії, Франції і Австрії. В результаті – шосте місце від восьмого відокремили всього якихось півсекунди.

ФУТБОЛ

Козаки перемогли вікінгів

У своєму дебютному матчі на тренерському містку головної команди країни новий тренер національної збірної України Михайло Фоменко зумів переграти непросту скандинавську збірну.

До слова, Норвегія жодного разу не забивала у ворота українців в товариських чи офіційних матчах, тому вікінги були рішуче налаштовані змінити цю невтішну статистику. Однак завдяки героїчській самовіддачі П'ятова, українці втримали свої ворота сухими. А два м'ячі у виконанні Морозюка та Ярмоленка додали настрою і гравцям, і українським заробітчанами у іспанській Севільї, адже грали збірні на теплому Піренейському півострові.

Попереду в українців – дві надзвичайно важливі зустрічі із збірними Польщі та Молдови, які стануть визначальними для підопічних Михайла Фоменка на стадії відбору до чемпіонату світу 2014 року.

Сторінку підготував Юрій Ігнат.

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
kula_ukr@ps.mil.gov.ua
kula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 132205.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

ЦІКАВО

Визначаємо свій психотип

- Сплетіть пальці рук у замок ...
Якщо верхнім виявиться великий палець лівої руки, напишіть на аркуші паперу літеру "Л", якщо великий палець правої руки – букву "П".
- Прицільтеся в невидимі мішені ...
Якщо для цього Ви користуетесь лівим оком, закриваючи правий, напишіть букву "Л", якщо навпаки – "П".
- Схрестіть руки на грудях, прийнявши позу Наполеона ...
Якщо кисть лівої руки буде звернутою до правої, позначте це літерою "Л", якщо правою – буквою "П".
- Поаплодуйте ...
Якщо Ви б'єте лівою долонею по правій, то це літера "Л", якщо правою долонею по лівій – буква "П".

Результат тесту:
"ПППП" (100 – відсотковий правша) – консерватизм, орієнтація на стереотипи, безконфліктність, небажання сперечатися і сваритися.

"ППЛЛ" – найбільш яскрава риса характеру – нерішучість.
"ПЛПЛ" – дуже контактний тип характеру. Кокетство, рішучість, почуття гумору, артистизм (частіше у жінок).

"ПЛЛП" – рідкісне поєднання. Характер близький до попереднього, але більш м'який.

"ЛПЛП" – аналітичний склад розуму і м'якість. Повільне звикання, обережність у стосунках, терпимість і деяка холодність (частіше у жінок).

"ЛПЛЛ" – найрідкісніше поєднання. Беззахисність, схильність до різного впливу (частіше у жінок).

"ЛППП" – часте поєднання. Емоційність, брак завзяття та наполегливості у вирішенні важливих питань, схильність піддаватися чужому впливу, хороша притосованість. Дружелюбність і вміння легко встановлювати контакти.

"ЛППЛ" – більша, ніж в попередньому випадку, м'якість характеру, наївність.

"ЛЛПЛ" – дружелюбність і простота, деяка розкиданість інтересів і схильність до самоаналізу.

"ЛЛПЛ" – простодушність, м'якість, довірливість.

"ЛЛЛП" – емоційність, енергійність і рішучість.

"ЛЛЛЛ" – (100-відсотковий лівша) – "антиконсервативний тип характеру". Здатність поглянути на старе по-новому. Сильні емоції, виражений індивідуалізм, егоїзм, упертість, що іноді доходять до замкнутості.

"ЛЛПЛ" – найсильніший тип характеру. Нездатність міняти свою точку зору, енергійність, наполегливість у досягненні поставлених цілей.

"ЛЛЛЛ" – схожий з попереднім типом характеру, але більш нестійкий, схильний до самоаналізу. Відчуває труднощі в знаходженні друзів.

"ЛЛЛЛ" – легкий характер, вміння уникати конфліктів, легкість у спілкуванні і зав'язуванні знайомств, часта зміна захоплень.

"ЛЛЛЛ" – нестійкість і незалежність, бажання все зробити самому.

ВІДПОВІДІ НА СКАНВОРД В № 5

СУДОКУ

	4	3			8
		9	8	7	
8			5		2
					1 8
	1	9	7	2	4
3	2				
	6		4		2
		7	9	2	
	9			1	5

АВТОДРОМ

АвтоВАЗ розпочав складання Granta Sport

Днями у мережі Internet з'явилися перші фотографії інтер'єру й екстер'єру Lada Granta Sport, виробництво якої вже розпочалося на тольятинському заводі. Авто виробник стверджує, що перші серійні Granta Sport вже до кінця місяця можна буде придбати в салонах російських дилерів. Про те, коли спортивна версія дістанеться українських автосалонів, не повідомляється.

Під капотом у моделі 16-клапанний атмосферний мотор, потужністю в 120 кінських сил. Максимальний обертальний момент складає 160 Нм при 4500 об/хв. Порівняно із шістнадцятиклапанником люксової версії автомобіля, потужність мотора збільшилася на 22 кінські сили. Суттєво покращилися й динамічні характеристики. Granta Sport від нуля до сотні розганяється всього за 9,5 секунди, а максимальна швидкість тепер складає 197 км/год. Для попереднього двигуна ці

параметри склали 12 секунд та 175 км/год відповідно.

Окрім двигуна, від люксової версії Granta Sport відрізнятиметься спортивними сидіннями, новим аеродинамічним обв'язанням, 16-дюймовими дисками з низькопрофільною гумою, а також наявністю задніх дискових гальм, що саме по собі є мало не проривом для АвтоВазу.

Сергій Клименко.
"Крила України".